

AZERBAYCAN CUMHURİYETİ EĞİTİM BAKANLIĞI
AZERBAYCAN DEVLET İKTİSAT ÜNİVERSİTESİ
TÜRK DÜNYASI İŞLETME FAKÜLTESİ
İŞLETME BÖLÜMÜ

LİSANS BİTİRME TEZİ

Bankalarda portföy yönetimi

Hazırlayan

Abdulla Sədiyev

1417.01036

BAKÜ-2018

AZERBAYCAN CUMHURİYETİ EĞİTİM BAKANLIĞI
AZERBAYCAN DEVLET İKTİSAT ÜNİVERSİTESİ
TÜRK DÜNYASI İŞLETME FAKÜLTESİ
İŞLETME BÖLÜMÜ

LİSANS BİTİRME TEZİ

BANKALARDA PORTFÖY YÖNETİMİ

Hazırlayan

Abdulla SƏDİYEV

1417.01036

Danışman

Öğr.Gör. Eldar CEBRAYILOV

BAKÜ-2018

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ
AZƏRBAYCAN DÖVLƏT İQTİSAD UNİVERSİTETİ

Kafedra “İqtisadiyyat və İşlətmə

TƏSDİQ EDİRƏM

“ ___ ” _____ 2018

BURAXILIŞ İŞİ ÜZRƏ VERİLMİŞ TAPŞIRIQ

**“Türk Dünyası İşlətmə” fakültəsinin Biznesin İdarəedilməsi
(İşletmə) ixtisası üzrə**

təhsil alan tələbəsi

Abdulla Sədiyev Əfqan
(adı, soyadı, atasının adı)

Diplom işinin rəhbəri

Öğr.Gör. E.M.Cəbrayilov
(adı, soyadı, atasının adı, elmi adı və dərəcəsi)

1. İşin mövzusu Bankalarda Portföy Yönetimi

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti tərəfindən təsdiqlənsin

“ ___ ” _____ 2018 il

No

2. Tələbənin sona yetirdiyi işin kafedraya təhvil müddəti: 8 ay

3. İşin məzmunu və həcmi (izahı, hesabı və eksperimental hissəsi, yeni təhlilə ehtiyacı olan müəssisələr) Özet, Giriş, Birinci bölüm, İkinci bölüm, Üçüncü bölüm, Sonuç, Kaynakça

4. Buraxılış işi üçün lazımi materiallar

<http://www.muhasabedersleri.com/banka-islemleri/banka.html>
(Erişim:18.07.2017)

<http://ekonomiturk.blogspot.com/2010/04/banka-nedir.html>
(Erişim:18.07.2017)

<http://notoku.com/banka-kavrami/> (Erişim:18.07.2017)

<http://www.yenimakale.com/bankacilik-sektoru.html>
(Erişim:19.07.2017)

http://www.readorrefer.in/article/Role-of-Banks-in-economic-development_1476/ (Erişim:19.07.2017)

<http://accountlearning.com/role-of-commercial-banks-in-economic-development-of-country/> (Erişim:19.07.2017)

<http://www.ekodialog.com/Makaleler/bankaciligin-tarihsel-gelisimi.html>
(Erişim:19.07.2017)

<http://www.dunyaninilkleri.com/ilkler/dunyadaki-ilk-banka.html>
(Erişim:21.07.2017)

<https://paratic.com/merkez-bankasi-nedir-gorevleri-nelerdir/>
(Erişim: 21.07.2017)

http://www.ekodialog.com/finansal_eko/merkez_bankasi_gorevleri.html
(Erişim: 21.07.2017)

<http://bilgihanem.com/ulkemizde-bulunan-banka-cesitleri-nelerdir/>
(Erişim: 21.07.2017)

<https://paratic.com/ulkemizde-bulunan-banka-cesitleri-nelerdir/>
(Erişim: 21.07.2017)

<https://www.finanskrediler.com/yatirim-bankaciligi-nedir-gorevleri-nelerdir/> (Erişim:21.07.2017)

<http://nasilkolay.com/yatirim-bankasi-nedir> (Erişim: 21.07.2017)

<http://islamekonomisi.org/katilim-bankasi-nedir-nasil-calisir-kurulus-amaci-nedir/> (Erişim: 21.07.2017)

<http://www.bankasaatleri.com/katilim-bankasi-nedir-nasil-calisir/>
(Erişim: 21.07.2017)

<http://notoku.com/ticaret-bankalarinin-fon-kaynak-ve-kullanimi/>
(Erişim: 25.07.2017)

<http://www.tuketicifinansman.net/2007/09/mevduat-nedir-mevduat-tanimi.html> (Erişim: 25.07.2017)

<https://paratic.com/ticari-bankacilik-nedir-gorevleri-nelerdir/>
(Erişim: 25.07.2017)

<https://wikileaks.org/berats-box//fileid/20261/8439> (Erişim: 25.07.2017)

<https://www.turkcebilgi.com/kredi> (Erişim: 25.07.2017)

<https://paratic.com/ticari-bankacilik-nedir-gorevleri-nelerdir/>
(Erişim: 25.07.2017)

<http://www.muhasabedersleri.com/banka-islemleri/fatura-islemleri.html>
(Erişim:26.07.2017)

<http://notoku.com/bankalarda-hizmet-islemleri/> (Erişim: 26.07.2017)

<http://www.kredivepara.com/internet-bankaciligi-nedir-ne-ise-yarar/>
(Erişim: 26.07.2017)

<https://www.enkredi.net/mobil-bankacilik-nedir-nasil-kullanilir.html>
(Erişim: 26.07.2017)

<http://www.kolaykredim.com/kiralik-kasa-nedir/> (Erişim: 27.07.2017)

<http://www.bankaciyim.net/haber/6307/kiralik-kasa-nedir-nasil-kullanilir.html> (Erişim: 26.07.2017)

<http://www.bilgibaba.org/yazi/havale-nedir-bankacilikta-havale-nasil-yapilir> (Erişim: 26.07.2017)

<http://card.blogcu.com/banka-karti-nedir/8140041> (Erişim: 26.07.2017)

<https://www.karttr.com/kredi-karti-nedir/> (Erişim: 26.07.2017)

ALİ KUZU, Dünyanın Derin Devleti İLLUMİNATİ, Kariyer Yayını, İstanbul, 2015

5. Qrafik materiallarının siyahısı dəqiq göstəricilərlə (vacib cədvəl, çertyojlar, yaxud qrafiklər, nümunələr və s.) 75 cədvəl

6. Buraxılış işi üzrə məsləhətçinin soyadı, adı, atasının adı, elmi adı və dərəcəsi (diplom işinin ona aid olan hissəsini göstərməklə)

Dr. Nurhodja Akbulayev Nazirhodja

7. Buraxılış işinin təqdimi üzrə təqvim planı:

Sıra No	İşin hissələrinin adı	Qurtarma faizi (yerinə yetirilmə)	İşin yerinə yetirilməsi müddəti	
			plan üzrə	faktiki

1. Bölüm (Temmuz 2017 – Eylül 2017)

2. Bölüm (Kasım 2017 – Mart 2018)

3. Bölüm (Mayıs 2018)

Buraxılış işinin rəhbəri _____
imza

Məsləhətçi _____
imza

Tapşırığı imza üçün qəbul etdim _____
(tələbənin imzası)

Tapşırığın qaytarılması tarixi “ _____ ” _____ **2018-ci il**

Qeyd 1. Buraxılış işi üzrə verilmiş tapşırıq 2 nüsxədən ibarətdir. Nüsxənin biri tələbəyə verilir, ikincisi kafedrada qalır.
2. Hazırlanmış buraxılış işini tapşırıqla birlikdə tələbə DAK təqdim edir.

BURAXILIŞ İŞİNİN PLANI

ÖZET

GİRİŞ

BİRİNCİ BÖLÜM

BANKA VE BANKACILIK KAVRAMI

- 1.1. BANKA VE BANKACILIK KAVRAMI
- 1.2. DÜNYADA BANKACILIĞIN TARİHSEL GELİŞİMİ
- 1.3. BANKA TÜRRLERİ
- 1.4. BANKALARIN FONKSIYONLARI
- 1.5. BANKACILIK HİZMET VE ÜRÜNLERİ

İKİNCİ BÖLÜM

PORTFÖY VE RİSK YÖNETİMİ

- 2.1. PORTFÖY KAVRAMI
- 2.2. RİSK KAVRAMI VE TÜRRLERİ

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

**3.1. BANKALARDA PORTFÖY YÖNETİMİ UYGULAMA
ÖRNEĞİ (Türkiye İş Bankası)**

Kaynakça

ÖZET

Bankacılık ve finans sektörü ülke ekonomilerinde önemli yere sahiptir. Dünya üzerinde olan hemen her ülkenin finansal piyasalarında bankaların üstlendikleri görevler vardır. Ülkenin bankacılık sektörü geliştikçe ülke ekonomisinde gelişmekte ve büyümektedir. Bankaların yaptıkları bir çok faaliyetler bulunmaktadır. Bu faaliyetlerden biri de portföy yönetimidir. Bankalar bu yönde sunduğu hizmetlerle yatırım sahiplerinin portföylerini yönetmesinde onlara destek sağlarlar yada onların portföylerini kazanç sağlamak amacıyla vekil sıfatıyla yönetirler. Yatırım sahipleri de bankalardan destek alarak oluşturdukları portföyler sayesinde minimum risk düzeyi ile maksimum getiri elde etmeyi amaçlamaktadırlar.

Bu çalışmada, bankacılık ve portföy kavramı açıklanmıştır. Bankacılığın tarihsel gelişimi, türleri, fonksiyonları, sundukları hizmet ve ürünleri, aynı zamanda portföy yönetim stratejileri, portföy yönetim yaklaşımları, portföy çeşitleri, risk ve risk türleri konularında bilgi verilmiş ve Türkiye İş Bankası'nın yatırım fonlarından olan Para Piyasası Fonu'na dahil olan portföyler risk düzeylerine göre gruplandırılmış, portföylerin risklerine etki eden yatırım araçları belirlenmiş ve risk düzeyi hakkında bilgi veren kavramlar açıklanmıştır.

İÇİNDEKİLER

TUTANAK.....	iii
ÖZET.....	viii
İÇİNDEKİLER.....	ix
TABLolar LİSTESİ.....	xi
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

BANKA, PORTFÖY VE RİSK YÖNETİMİ KURAMSAL YAKLAŞIM

1.1. BANKA TANIMI.....	2
1.2. BANKALARIN EKONOMİK AÇIDAN ÖNEMİ.....	2
1.3. BANKALARIN FONKSİYONLARI.....	3
1.4. PORTFÖY KAVRAMI	5
1.4.1. Portföy Çeşitleri.....	5
1.4.2. Portföy Yönetimi Kavramı.....	7
1.4.3. Portföy Planlaması.....	7
1.4.4. Portföy Yönetim Stratejileri.....	8
1.4.5. Portföy Yönetim Yaklaşımları.....	11
1.5. RİSK KAVRAMI VE TÜRLERİ.....	12
1.5.1. Risk Türleri.....	13
1.5.2. Beklenen Getiri, Varyans ve Standart Sapma.....	15
1.5.3. Korelasyon Ve Kovaryans.....	16
1.5.4. Sistemik Riskin Ölçülmesi Ve Beta.....	17

İKİNCİ BÖLÜM

BANKALARDA PORTFÖY YÖNETİMİ UYGULAMALARINA YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

2.1. ARAŞTIRMA AMACI VE ÖNEMİ.....	19
2.2. ARAŞTIRMANIN KAPSAMI VE YÖNTEMİ.....	19
2.3. BANKALARDA PORTFÖY YÖNETİMİ UYGULAMA ÖRNEĞİ (Türkiye İş Bankası).....	19
SONUÇ.....	59
KAYNAKÇA.....	60

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 1: İş Portföy Para Piyasası Fonu Varlık Dağılımı.....	19
Tablo 2: İş Portföy Para Piyasası Fonu Risk Göstergeleri.....	20
Tablo 3: İş Portföy Para Piyasası Fonu Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri.....	20
Tablo 4: İş Portföy Kısa Süreli Borçlanma Araçları Fonu Varlık Dağılımı.....	21
Tablo 5: İş Portföy Kısa Süreli Borçlanma Araçları Fonu Risk Göstergeleri.....	21
Tablo 6: İş Portföy Kısa Süreli Borçlanma Araçları Fonu Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri.....	22
Tablo 7: İş Portföy Birikim Hesabı Kısa Süreli Borçlanma Araçları Fonu Varlık Dağılımı.....	22
Tablo 8: İş Portföy Biriki Hesabı Kısa Süreli Borçlanma Araçları Fonu Risk Göstergeleri.....	23
Tablo 9: İş Portföy Birikim Hesabı Kısa Süreli Borçlanma Araçları Fonu Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri.....	23
Tablo 10: İş Portföy Maksimum Hesap Kısa Süreli Borçlanma Araçları Fonu Varlık Dağılımı.....	24
Tablo 11: İş Portföy Maksimum Hesap Kısa Süreli Borçlanma Araçları Fonu Risk Göstergeleri.....	24
Tablo 12: İş Portföy Maksimum Hesap Kısa Süreli Borçlanma Araçları Fonu Fon Net Getirisi ve Karşılaştırm Ölçütü Getirileri.....	25

Tablo 13: İş Portföy Maximum Kart Kısa Süreli	
Borçlanma Araçları Fon Varlık Dağılımı.....	25
Tablo 14: İş Portföy Maximum Kart Kısa Süreli	
Borçlanma Araçları Fonu Risk Göstergeleri.....	26
Tablo 15: İş Portföy Maximum Kart Kısa Süreli	
Borçlanma Araçları Fonu Fon Net Getirisi ve	
Karşılaştırm Ölçütü Getirileri.....	26
Tablo 16: İş Portföy Orta Süreli Borçlanma Araçları Fonu	
Varlık Dağılımı.....	27
Tablo 17: İş Portföy Orta Süreli Borçlanma Araçları Fonu	
Risk Göstergeleri.....	27
Tablo 18: İş Portföy Orta Süreli Borçlanma Araçları Fonu	
Fon Net Getirisi ve	
Karşılaştırm Ölçütü Getirileri.....	27
Tablo 19: İş Portföy Özel Sektör Borçlanma Araçları Fonu	
Varlık Dağılımı.....	28
Tablo 20: İş Portföy Özel Sektör Borçlanma Araçları Fonu	
Risk Göstergeleri.....	28
Tablo 21: İş Portföy Özel Sektör Borçlanma Araçları Fonu	
Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma	
Ölçütü Getirileri.....	29
Tablo 22: İş Portföy Kira Sertifi kaları Katılım Fonu	
Varlık Dağılımı.....	29
Tablo 23: İş Portföy Kira Sertifikaları Katılım Fonu	
Risk Göstergeleri.....	30

Tablo 24: İş Portföy Kira Sertifikaları Katılım Fonu Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri.....	30
Tablo 25: İş Portföy Uzun Süreli Borçlanm Araçları Fonu Varlık Dağılımı.....	31
Tablo 26: İş Portföy Uzun Süreli Borçlanma Araçları Fonu Risk Göstergeleri.....	31
Tablo 27: İş Portföy Uzun Süreli Borçlanma Araçları Fonu Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri.....	32
Tablo 28: İş Portföy Borçlanma Araçları (Döviz) Fonu Varlık Dağılımı.....	32
Tablo 29: İş Portföy Borçlanma Araçları (Döviz) Fonu Risk Göstergeleri.....	33
Tablo 30: İş Portföy Borçlanma Araçları (Döviz) Fonu Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri.....	33
Tablo 31: İş Portföy Değişken Fon Varlık Dağılımı.....	34
Tablo 32: İş Portföy Değişken Fon Risk Göstergeleri.....	35
Tablo 33: İş Portföy Değişken Fon Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri.....	35
Tablo 34: İş Portföy Karma Fon Varlık Dağılımı.....	36
Tablo 35: İş Portföy Karma Fon Risk Göstergeleri.....	36
Tablo 36: İş Portföy Karma Fon Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri	36
Tablo 37: İş Portföy Tema Gönüllüleri Değişken Fon Varlık Dağılımı.....	37

Tablo 38: İş Portföy Tema Gönüllüleri Değişken Fon Risk Göstergeleri.....	37
Tablo 39: İş Portföy Tema Gönüllüleri Değişken Fon Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri.....	38
Tablo 40: İş Portföy Kumbara Hesabı Özel Karma Fon Varlık Dağılımı.....	38
Tablo 41: İş Portföy Kumbara Hesabı Özel Karma FoN Risk Göstergeleri.....	39
Tablo 42: İş Portföy Kumbara Hesabı Özel Karma Fon Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri.....	39
Tablo 43: İş Portföy Yabancı Borçlanma Araçları Fonu Varlık Dağılımı.....	40
Tablo 44: İş Portföy Yabancı Borçlanma Araçları Fonu Risk Göstergeleri.....	40
Tablo 45: İş Portföy Yabancı Borçlanma Araçları Fonu Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirile.....	41
Tablo 46: İş Portföy Yabancı Hisse Senedi Fonu Varlık Dağılımı.....	42
Tablo 47: İş Portföy Yabancı Hisse Senedi Fonu Risk Göstergeleri.....	42
Tbalo 48: İş Portföy Yabancı Hisse Senedi Fonu Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri.....	43
Tablo 49: İş Portföy Katılım Hisse Senedi Fonu (Hisse Semedi Yoğun Fon) Varlık Dağılımı.....	44

Tablo 50: İş Portföy Katılım Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon) Risk Göstergeleri.....	44
Tablo 51: İş Portföy Katılım Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon) Fon Net Getirisi Ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri.....	44
Tablo 52: İş Portföy Altın Fonu Varlık Dağılımı.....	45
Tablo 53: İş Portföy Altın Fonu Risk Göstergeleri.....	45
Tablo 54: İş Portföy Altın Fonu Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri.....	46
Tablo 55: İş Portföy Emtia Yabancı BVF Fon Sepeti Fonu Varlık Dağılımı.....	46
Tablo 56: İş Portföy Emtia Yabancı BVF Fon Sepeti Fonu Risk Göstergeleri.....	47
Tablo 57: İş Portföy Emtia Yabancı BVF Fon Sepeti Fonu Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri.....	47
Tablo 58: İş Portföy Temettü Ödeyen Şirketler Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon) Varlık Dağılımı.....	48
Tablo 59: İş Portföy Temettü Ödeyen Şirketler Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon) Risk Göstergeleri.....	48
Tablo 60: İş Portföy Temettü Ödeyen Şirketler Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon) Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri.....	48
Tablo 61: İş Portföy İş Bankası İştirakleri Endeksi Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon) Varlık Dağılımı.....	49

Tablo 62: İş Portföy İş Bankası İştirakleri Endeksi Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon) Risk Göstergeleri.....	49
Tablo 63: İş Portföy İş Bankası İştirakleri Endeksi Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon) Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri.....	50
Tablo 64: İş Portföy BİST 30 Endeksi Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon) Varlık Dağılımı.....	50
Tablo 65: İş Portföy BİST 30 Endeksi Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon) Risk Göstergeleri.....	51
Tablo 66: İş Portföy BİST 30 Endeksi Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon) Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri.....	51
Tablo 67: İş Portföy BİST Teknoloji Ağırlıklı Sınırlamalı Endeksi Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon) Varlık Dağılımı	52
Tablo 68: İş Portföy BİST Teknoloji Ağırlıklı Sınırlamalı Endeksi Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon) Risk Göstergeleri.....	52
Tablo 69: İş Portföy BİST Teknoloji Ağırlıklı Sınırlamalı Endeksi Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon) Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri.....	53
Tablo 70: İş Portföy BİST Banka Endeksi Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon) Varlık Dağılımı.....	53
Tablo 71: İş Portföy BİST Banka Endeksi Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon) Risk Göstergeleri.....	54

Tablo 72: İş Portföy BİST Banka Endeksi Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon) Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri.....	54
Tablo 73. Düşük Riskli Fonlar.....	56
Tablo 74. Orta Riskli Fonlar.....	56
Tablo 75. Yüksek Riskli Fonlar.....	57

GİRİŞ

Günümüzde ülke ekonomilerinde, finansal piyasalarda ve menkul kıymet borsalarında gelişme ve değişim görülmektedir. Ortaya çıkan krizler borsalarda işlem gören menkul kıymetlerin değerlerini olumsuz etkilemektedir ve bu durumda portföy yönetimine daha çok önem vermeye başlanmıştır.

Portföy birden çok yatırım araçlarının bir araya getirilmesini ifade etmektedir. Yani portföy, yatırım sahiplerinin yatırım yaptıkları hisse senedi, bono, tahvil ve altın gibi yatırım araçlarının toplam değeridir. Portföy yönetimi ise portföyün yatırımcılar adına vekil sıfatıyla en yüksek kazancı elde etmek amacıyla yönlendirilmesidir. Yatırımcılar kendileri de portföy yönetimi faaliyetini gerçekleştirebilirler. Portföy yönetiminde esas amaç riski olabildiğince en düşük düzeyde tutmaktır. Bunun için birden çok yatırım araçlarına yatırım yapılmaktadır. Portföyler yatırımcının kararları ve tutumları baz alınarak oluşturulur. Bazı yatırımcılar riski sevmemekte ve sabit getirili yatırım araçlarını kullanmaktadırlar. Bazıları ise yüksek riskleri kabul etmekte ve yüksek riskli yatırım araçlarının tercih etmektedirler. Portföylerin risk taşıması nedeniyle yönetim faaliyetinin bu konuda uzman birileri tarafından yerine getirilmesi daha uygundur.

Birinci bölümde banka ve bankacılık kavramı, dünyada bankacılığın tarihsel gelişimi, banka türleri, fonksiyonları ve hizmet ve ürünleri konuları ele alınmıştır.

İkinci bölümde ise, portföy v risk yönetimi konularına yer verilmiştir.

Son olarak çalışmanın üçüncü bölümünde Türkiye İş Bankası yatırım fonlarından Para Piyasası Fonu'na dahil olan portföyler gözden geçirilip, risk düzeylerine göre düşük, orta ve yüksek riskli olarak gruplandırılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

BANKA VE BANKACILIK KAVRAMI

1.1. BANKA TANIMI

Bankalar genel olarak müşterilerinden mevduatlar kabul etmekte ve bu mevduatları kredi olarak kullanmaktadır. Bankalar ekonomik ve finansal bir kurumdur. (<http://www.muhasibedersleri.com/banka-islemleri/banka.html> Erişim:18.07.2017). Bankalar krediler ile bireylere, şirketlere ve hükümetlere finansal kaynak sağlamaktadırlar. Aynı zamanda ise borç alanlar ile borç verenler arasında aracılık faaliyeti de yapmaktadırlar. Yaptıkları bu aracılık faaliyetinden hem de gelir kazanmaktadırlar. Artık günümüzde ister bireyler, isterse de şirketler nakit ve diğer işlemleri bankalar vasıtasıyla yapmakta ve bu sayede zamandan tasarruf etmektedirler. Bankalar müşterilerinin ihtiyaç anında onlara para sağlamaktadır. Bu faaliyeti gerçekleştirmemesi sonucunda büyük sorunlar ortaya çıkabilir ve müşterinin bankaya olan güveni sarsılabilir. (<http://ekonomiturk.blogspot.com/2010/04/banka-nedir.html> Erişim:18.07.2017). Bankalar faaliyetlerini gerçekleştirirken müşterilerinin güvenlerini kazanmak zorundadır. Bunu başaramaması durumunda müşteriler faaliyetlerini hemen banka ile yapmaktan vazgeçebilir, bankanın imajı olumsuz etkilenebilir ve iflas durumu söz konusu olabilir (<http://notoku.com/banka-kavrami/> Erişim:18.07.2017).

1.2. BANKALARIN EKONOMİK AÇIDAN ÖNEMİ

Bir ülke ekonomisinin gelişmesinde o ülkenin finansal sektörünün rolü büyüktür. Finansal sektörde temel amaç finansal kaynakları elde etmek ve bu finansal kaynakları fon kullanıcılarına aktarmaktır. Finansal sektörde faaliyet gösteren önemli kurumlardan biri de bankalardır. Bankaların

faaliyetleri sonucunda finansal piyasanın hacmi büyür ve bu durumda milli gelir ve istihdam da artım gösterir. Aynı zamanda bankalar finansal kaynakları ekonomi için büyük önemi olan sektörlerle aktarır ve bu sayede ekonomik gelişmeyi sağlar.

(<http://www.yenimakale.com/bankacilik-sektoru.html>

Erişim:19.07.2017) Bir ülkenin ekonomisinde sermaye birikimi yetersiz ise ekonomi gelişmenin sağlanması zordur. Bankalar sermaye birikimini artırmak için tasarruf ve yatırımı teşvik etmelidir. Bunun için tasarruf sahiplerini harekete geçirecek faiz oranları belirlemeli ve insanların tasarruflarını aktifleştirmelidir. İnsanların bu tasarruflarını ise bankalar kabul ederek ekonomi için değer yaratan işletmelere kredi olarak vermektedir. (http://www.readorrefer.in/article/Role-of-Banks-in-economic-development_1476/ Erişim:19.07.2017).

1.3. BANKALARIN FONKSİYONLARI

• Kaydi Para Yaratma Fonksiyonu

Kaydi para, bankaların topladıkları mevduat tutarlarının bir kaç katını bulan bir para yaratma faaliyetidir (Akdiş, 2011: 152-153). Bankalar mevcut mevduatlarını kullanarak ya da merkez bankasından elde ettikleri rezervler ile kaydi para yaratabilirler.

Kaydi para yaratma sürecinde oluşan bazı varsayımlar vardır:

- Tek bir banka söz konusudur
- Bankalar vadesiz mevduat kabul ederler
- Bankalar ancak zorunlu rezerv bulundurlar
- Verilen krediler vadesiz mevduat olarak geri dönerler

(<https://ekonomihukuk.com/para-banka/ticari-bankalar-ve-kaydi-para-yaratma-sureci/>)

• Fon Sağlama Fonksiyonu

Bankalar fonlarını aşağıdaki kaynaklardan oluşturular:

- Öz kaynaklar
- Yabancı kaynaklar

Öz kaynakları bir bankanın küçük bölümünden ibaretdir. Bankalar Banka Kanununda belirtilen miktarda ve kendilerini finansal yönden yeterli hiss ettikleri miktarda öz kaynak bulundurlar. Öz kaynak iki kısımdan oluşmaktadır: yedek akçeler ve ödenmiş sermaye. Ödenmiş sermaye banka ortakları tarafında fiilen ödenen sermaye miktarıdır. Eğer gösterilen faaliyet zamanı her hangi bir zarar oluşmuşsa bu zarar yedek akçelerden düşülmektedir. Yabancı kaynaklardan en önemli olanı ise mevduatlardır.(<http://notoku.com/ticaret-bankalarinin-fon-kaynak-ve-kullanimi/> Erişim: 25.07.2017). Mevduatlar bankaların gelirlerinin önemli bir bölümünü oluştururlar. Sözleşmede belirlenen bir tarihte ya da istenen anda çekilmek için faiz ya da faiz belirlenmeden bankalara insanlarlar tarafından yatırılan paralar mevduatlar olarak tanımlanır. (<http://www.tuketicifinansman.net/2007/09/mevduat-nedir-mevduat-tanimi.html> Erişim: 25.07.2017).

- **Fon Kullanma Fonsiyonu**

Bankalar topladıkları fonları bireyler veya şirketlere kredi olarak dağıtarak, yatırımlar yayayarak ya da bir çok projelerde değerlendirerek kullanırlar. Bu faaliyet fon kullanama olarak nitelendirilmektedir. (<https://paratic.com/ticari-bankacilik-nedir-gorevleri-nelerdir/> Erişim: 25.07.2017).

- **Hizmet Fonsiyonu**

Bankaların bu fonksiyonda temel amacı işlem düzeyini artırmaktır. Bankalar kendi müşterileri adına bir çok işlemler gerçekleştirmektedirler. Örneğin, müşterileri adına para transferi, çek ve diğer ödemeler gerçekleştirirler. Genel olarak müşterilerine bir hizmet

sunmaktadırlar ve böylece müşteri sayısını da artırmaktadırlar. (<https://paratic.com/ticari-bankacilik-nedir-gorevleri-nelerdir/> Erişim: 25.07.2017).

1.4. PORTFÖY KAVRAMI

Portföy, kişi veya kuruluşların sahip oldukları çeşitli yatırım araçlarının toplamını ifade etmektedir. Yatırımcılar farklı yatırım araçlarını kullanarak portföy oluşturmaktadırlar. Portföy oluşturmakta temel amaçları kazanç elde etmektir. Yatırımcıların risk alma düzeyleri birbirinde farklıdır ve portföy oluştururken alabilecekleri maksimum risk düzeyine göre karar verirler. Bir portföy oluştururken farklı yatırım araçları kullanılarak risk dağıtılmaya çalışılır. (<https://ekonomist.co/yatirim/portfoy-nedir-6928/> Erişim: 10.08.2017). Bazı yatırımcılar risk almak isterler. Bu durumda portföy oluştururken tek bir yatırım aracı kullanırlar. Bazı yatırımcılar ise riski sevmezler ve iki ve daha fazla yatırım aracına yatırım yaparlar (<http://www.ekonomider.com/portfoy-nedir/> Erişim: 10.08.2017).

1.4.1. Portföy Çeşitleri

- Tamamı Tahvillerden Oluşan Portföyler

Bu tür portföyü daha çok riskten kaçınan yatırımcılar tercih etmektedirler. Bu portföyler çeşitli şirket ve devlet tahvillerinden ve aynı zamanda hazine bonolarından oluşmaktadır ve düşük riske sahip oldukları için kısıtlı gelir sağlarlar. Yatırımcılar daha çok ekonominin durgunluk dönemlerinde bu tür portföyleri tercih etmektedirler (<http://enm.blogcu.com/portfoy-yonetim-teknikleri-nelerdir-3/7927453> Erişim: 10.08.2010).

- Tamamı Pay Senetlerinden Meydana Gelen Portföyler

Bu tür portföyler çeşitli risk düzeylerine uygun olarak oluşturulabilir bu portföylerin oluşturulmasında yatırımcı tipinin önemli bir rolü vardır. Örneğin, yüksek risk almayı seven yatırımcılar riski yüksek olan firmalara, riskten kaçınan yatırımcılar ise düşük riskli firmalara yatırım yaparlar. Bazı yatırımcılar ise portföylerinde hem yüksek riskli firmaların, hem de düşük riskli şirketlerin pay senetlerine yer vermektedirler (KOLAYAOF, Kısa Özet: 7).

- Hisse Senetleri ve Tahvillerden Oluşan Portföyler

Bu portföyler yatırım sahipleri tarafından en çok tercih edilen portföy türüdür. Güvenli ve karlı olarak nitelendirilebilir. Dünyada ve aynı zamanda ülke ekonomilerinde değişiklik ve gelişmeler yaşanmaktadır. Bu gelişmeler sırasında yatırımcılar kendi kazançlarını garanti altına almak için hem hisse senetlerine hem de tahvillere yatırım yapmaktadırlar ve portföylerini bu gelişmelere uydurmaktadırlar. (<https://www.investaz.com.tr/blog/portfoy-cesitliliği-yatirimciya-ne-katar/> Erişim: 10.08.2017).

- Diğer Yatırım Araçlarından Oluşan Portföyler

Yatırım yapacak olan bireyler hisse senedi ve tahvillerden başka bir çok yatırım araçlarını da kullanmaktadırlar. Portföy oluşturulurken farklı istatistiksel tekniklerle seçilen menkul kıymetler analiz edilip karşılaştırma yapılır ve bu karşılaştırma sonucunda daha yüksek kazanç sağlayan menkul kıymetler tercih edilir.

- Finansman Bonoları
- Varantlar
- Varlığa Dayalı Menkul Kıymetler
- Opsiyon Sözleşmeleri
- Hazine Bonoları

(<http://enm.blogcu.com/portfoy-yonetim-teknikleri-nelerdir-3/7927453>
Erişim:10.08.2017).

1.4.2. Portföy Yönetimi Kavramı

Portföy Yönetimi, yatırımcıların risk alma düzeyleri ve bekledikleri getiriler göz önüne alınarak en yüksek getiriye sağlayacak şekilde yatırım araçlarının bir araya getirilmesi ve yöneltilmesidir (<https://www.finanskrediler.com/yatirimcilar-icin-portfoy-neden-onemlidir/> Erişim: 10.08.2017). Her hangi bir kişinin veya kuruluşun sahip olduğu menkul kıymetler onun portföyünü oluşturmaktadır. Zaman zaman ülke ekonomisinde ve piyasada oluşan gelişmeler portföylerinde yenilenmesini ve değişikliklerin yapılmasını gerekli kılmıştır. İşte bu faaliyetler uzman bir kişi tarafından gerçekleştirilir portföy yönetimi olarak tanımlanır. Portföy yönetimi faaliyetini bu alanda uzman kişiler ve bankalar gerçekleştirirler. Bunun dışında bir yatırımcı uzman kişilerin fikir ve desteklerini alarak da portföyünü kendi yönetebilir. Portföy oluşturmada en önemli nokta yatırım araçları iyi analiz edilmeli, getirileri ve risk düzeyleri net olarak belirlenmelidir. (<http://www.nedir.com/portf%C3%B6y-y%C3%B6netimi> Erişim: 10.08.2017).

1.4.3. Portföy Planlaması

Portföy planlaması, yatırım sahibinin yatırım araçlarını analiz ederek hangilerine yatırım yapacağını kararlaştırdığı ve bu yatırım araçlarında portföy oluşturmaya başladığı aşamadır. Bura aşamada yatırım miktarı net olarak belirlenir(<http://www.kredibanka.org/portfoy-cesitlendirmesi-nasil-yapilir/> Erişim: 10.08.2017).

Portföyün planlanması zamanı aşağıdaki konulara yer verilmektedir:

- Yatırım yapacak olan bireyin mevcut durumunun incelenmesi

- Portföyü yönetecek olan bireyin durumunun analiz edilmesi
- Yatırım ölçütlerinin saptanması

Yatırımcının durumu analiz edilirken onun amaç ve isteklerinin belirlenmesi, yatırım süresinin belirlenmesi gibi konular ele alınmaktadır.

Portföy yöneticisinin durumu incelenirken, mevcut portföy yönetimi teknikleri ile daha iyi sonuçlar elde edilmesi gibi faktörler dikkate alınmaktadır.

Son aşamada ise portföy yöneticisinin belirlediği amaca ulaşmasında ona yardımcı olacak yatırım ölçütleri belirlenir. Portföy yöneticisi yatırım ölçütlerini hem kendi amacına hem de yatırım sahibinin amacına uygun olacak şekilde belirler. (<http://enm.blogcu.com/portfoy-yonetim-teknikleri-nelerdir-2/7927390> Erişim: 10.08.2017).

1.4.4. Portföy Yönetim Stratejileri

- Satın Al ve Elde Tut Stratejisi

En basit yatırım stratejisi olarak bilinmektedir. Burada menkul kıymetler yatırım sahiplerinin istekleri göz önüne alınarak seçilmektedir. Temel amaç, yatırım araçlarının elde tutma sürelerinin istenen süreyle eşit olmasıdır. Bu süre sonuna kadar her hengi bir alım veya satım işlemi yapılmamaktadır. Burada alım ya da satım işlemi bir kereye mahsus olarak yapıldığı için ödenen komisyon tutarı da az miktardadır. (Sermaye Piyasası ve Borsa Temel Bilgiler Klavuzu, 2011: 528) (<https://www.wozox.com/tr-TR/Blog/finans-ekonomi/pasif-portfoy-yonetim-stratejileri/> Erişim: 27.08.2017).

- Maliyeti Ortalama Stratejisi

Bu stratejide uzun dönemli bir düşünceye dayalı olarak yatırım yapılmaktadır. Temel amaç bu süre boyunca küçük miktarlar harcanarak büyük portföy ortaya çıkarmaktır. Bu strateji analiz teknikleri konusunda

bilgi sahibi olmayan yatırımcılar tarafında daha çok kullanılır. Burada önemli husus yatırım yapılacak menkul kıymetlerin ne zaman alınması gerektiğidir. Örneğin, her hangi bir firmaya ait pay enedinin fiyatı inmeye başladığında bu fiyattan alım işlemi yapılarak ortalama oluşturulmakta ve fiyatlar yükseldiğinde satım işlemi yapılarak kazanç sağlanmaktadır (Usta, 2012; 338). Farklı menkul kıymetleri kullanarak portföyün riskini azaltmak da mümkün olmaktadır. (<https://www.wozox.com/tr-TR/Blog/finans-ekonomi/pasif-portfoy-yonetim-stratejileri/> Erişim: 27.08.2017).

- Gelecekteki Yükümlülükleri Karşılama Stratejisi

Bazı durumlarda yatırım sahipler irelide oluşabilecek harcamaları portföyden gelen gelirlerle karşılamak istemektedirler. Bunun için irelide ortaya çıkacak maliyetleri karşılayabilecek bir portföyün oluşturulması gerekmektedir ve bu portföylerde tahvil ve hazine bonoları daha çok tercih edilmektedir. (<https://www.paranomist.com/portfoy-yonetimi-stratejileri.html> Erişim: 27.08.2017).

- Analiz Yöntemlerine Dayanan Stratejiler

Yatırım sahipleri menkul kıymetleri seçerken yaparken teknik ve temel analiz yöntemlerinden faydalanmaktadırlar. Temel analiz yapan yatırımcılar daha çok yatırım yapmayı düşündükleri şirketlerin menkul kıymetlerinin gerçek değerini ortaya koymakta ve bu rakamları piyasa rakamları ile karşılaştırmaktadırlar. Teknik analiz yöntemlerini kullanan yatırımcılar ise geçmişteki verilerden yararlanarak geleceği tahmin etmektedirler ve böyle kazanç sağlamaktadırlar. (<http://enm.blogcu.com/portfoy-yonetim-teknikleri-nelerdir-11/7927817> Erişim: 27.08.2017).

- Sabit Değer Stratejisi

Bu stratejide yatırımcı portföyünde sabit getiri sağlayan yatırım araçlarına yer vermektedir. Burada örneğin, her hangi bir hisse senedinin değeri yükseldiğinde bu hisse senedi satılarak elde olunan gelir sabit getiri sağlayan yatırım araçlarına yatırılmaktadır. Diğer yandan her hangi bir hisse senedinin değeri düştüğü zaman sabit getiri sağlayan yatırım araçlarının bir hissesi satılmakta ve hisse senedleri satın alınmaktadır (<https://www.paranomist.com/portfoy-yonetimi-stratejileri.html> Erişim: 28.08.2017).

- Sabit Oran Stratejisi

Bu stratejide portföyün hisse senetleri hissesinin sabit gelir sağlayan diğer yatırım araçlarından ibaret hissesine oranı sabit olarak tutulur. Örneğin, her hangi bir yatırım sahibinin portföyünün %50 hisse senetleri ve %50 tahvillerden oluşması gibi. Bu strateji sayesinde sabit değer ve değişken oran stratejilerinin sağladığı getirilerden daha fazla gelir elde edilmektedir ve uygulamada ırelide yapılacak düzenlemeler için gerekli ölçütlerin belirlenmesi gerekmektedir. Burada piyasa indeksinde oluşan dalgalanmalar sebebiyle portföyde gerekli düzenlemelerin yapılab belirlenen oranın korunmasına çalışılmalıdır. (<http://enm.blogcu.com/portfoy-yonetim-teknikleri-nelerdir-11/7927817> Erişim: 28.08.2017).

- Değişken Oran Stratejisi

Bu stratejinin amacı hisse senedlerinin fiyatı düştüğünde almak ve fiyatı yükseldiğinde satmaktır. Burada her hangi bir hisse senedinin değeri yükseldiğinde bu hisse senedi satılarak elde olunan gelir sabit getirili yatırım araçlarına yatırılmaktadır ve bu faaliyetin sonucunda hisse senedinin portföydeki oranı düşmektedir. Hisse senedinin değeri düştüğünde ise sabit getiri sağlayan yatırım araçlarının bir hissesi

satılarak hisse senedi alımı yapılmakta ve hisse senedinin portföydeki oranı yükselmektedir. Bu strateji sabir oran stratejisinin farklı bir versiyonudur (<http://enm.blogcu.com/portfoy-yonetim-teknikleri-nelerdir-11/7927817> Erişim: 28.08.2017).

1.4.5. Portföy Yönetim Yaklaşımları

- **Geleneksel Portföy Yaklaşımı**

Bu yaklaşımda temel ilke menkul kıymet sayısının artırılmasıdır. Amaç yatırımdan maksimum fayda elde etmektir. Burada portföy getirisi yatırım araçlarının değer artışlarından ve temettü gelirlerinden oluşmaktadır. Bu durumda çeşitli analiz yöntemleri kullanılarak menkul kıymetlerin gelecekteki getirileri tahmin edilmeye ve ortaya çıkabilecek riskler hesaplanmaya çalışılmaktaydı. Geleneksel yaklaşım ile portföy oluşturulurken amaç menkul kıymet sayısını artırarak riski dağıtmaktır. Tüm menkul kıymetlerin sağlayacağı getiriler aynı yönde olmayacağından portföy riskide azaltılmış olacaktır. Bu yaklaşım 1950’li yıllara kadar kabul görmekteydi. Menkul kıymetler rasgele seçilerek portföye dahil edilirdi ve ne kadar fazla menkul kıymete yatırım yapılırsa risk o kadar düşük olacaktır düşüncesi ön plandaydı. Ancak burada menkul kıymetler rasgele seçildiğinden gerekli getiriye sahip olmayan menkul kıymetlerde portföye dahil oluyordu. Aynı zamanda yatırım araçlarının fazla olması portföy yönetiminin daha zor, bilgi edinmenin daha maliyetli ve işlem giderlerinin daha yüksek olmasına neden oluyordu. (<http://enm.blogcu.com/portfoy-yonetim-teknikleri-nelerdir-5/7927517> Erişim: 27.08.2017).

- **Modern Portföy Yaklaşımı**

Bu yaklaşım 1950’li yıllarda Markowitz tarafında ortaya koyulmuştur. Burada menkul kıymetlerin risk ve getirileri göz önünde bulundurularak

portföy oluşturulmaktadır. Markowitz yatırım araçlarının geçmişte gösterdikleri performanslarına dayanarak bu yatırım araçları ile ilgili geleceğe ilişkin tahminler ile sürebileceğini belirtmiştir. Bu yaklaşımda portföy yönetimi iki aşamalı olarak ele alınmaktadır. Birinci aşama tecrübe ve gözlem ile başlar ve her hangi bir menkul kıymete ilişkin gelecekteki tahminlerle son bulur. İkinci aşama ise her hangi bir menkul kıymetin gelecekteki performansları ilişkin tahminlerle başlayıp portföy seçimi ile biter. Son aşamada yatırım sahibinin üstünde durduğu iki kavram vardır. Bunlar seçilen menkul kıymetin beklenen getirisi ve bu menkul kıymetin riskidir. Yatırım sahipleri her zaman beklenen getirileri yüksek tutub riski minimuma indirmek isterler. Bu durumun sonucu olarak yatırım kararı verilirken risk ve getiri kavramlarına büyük önem verilmektedir. Getiri, yatırım araçlarından elde edilen gelir, risk ise istenmeyen bir problemin yaşanma olasılığıdır. Yatırım kararları gelecekle ilgili olarak verildiklerinden risk ön plana çıkmaktadır.

Portföy oluşturmada temel amaç yatırım araçlarını çeşitlendirerek riski dağıtmaktır. Markowitz çeşitlemesinde yatırım araçlarının korelasyonları dikkate alınmaktadır. Bu yaklaşıma göre portföyü oluşturan yatırım araçları arasında korelasyon azaldıkça risk de azalmaktadır. (<https://tr.instela.com/modern-portföy-teorisi--385498> Erişim: 27.08.2017).

1.5. RİSK KAVRAMI

Günümüze kadar geçen süre içerisinde risk kavramının farklı tanımları ortaya konulmuştur. Bugün de dahi 1 olmak üzere ortak olarak kabul edilen bir risk tanımı yoktur. Geleneksen tanımlara göre risk, ileride ortaya çıkma olasılığı olan bir problem, tehdit veya bir tehlike olarak algılanmaktadır. Bu yaklaşım dikkate alınırsa riski, belirli bir zaman

çerçevesinde belirlenen hedeflerin gerçekleşmemesi, kayıp ya da zararların ortaya çıkma olasılığı olarak tanımlamak mümkündür. Risk, ileride oluşacak tehdit, kayıp veya bir problemi ifade etmektedir. Riski dar kapsamlı olarak tanımlarsak onu “kayıp”olarak kabul edebiliriz. (Hasan Ekici <http://kureymm.com.tr/Site/Makaleler/7> Erişim: 22.09.2017). Finansal riski tanımlayacak olursak, yapılan yatırımları veya bir mali yükümlülüğün yerine getirilmesini etkileyen faktörler ya da bu faaliyetlerin olumlu veya olumsuz olarak sonuçlanması olasılığıdır. (Onur Ceylan <http://piyasarehberi.org/piyasa/132-risk-nedir-finansal-risk-cesitleri-nelerdir> Erişim: 22.09.2017).

1.5.1. Risk Türleri

Riskler, **sistemik ve sistemik olmayan** riskler olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Sistemik riskler kontrol edilmesi mümkün olmayan risklerdir. Bu risklerin ne zaman ve nasıl ortaya çıkacakları bilinmez ve bu nedenle karşısının alınması çok zordur. Ekonomik ya da politik değişimler sistemik riske örnek olabilir. (Onur Ceylan <http://piyasarehberi.org/piyasa/132-risk-nedir-finansal-risk-cesitleri-nelerdir> Erişim: 22.09.2017).

- Sistemik risk türleri:

1. Faiz Oranı Riski

Bu risk, faiz oranlarında meydana gelen değişimlerden kaynaklanarak yatırım sahibinin zarar etme durumunun ortaya çıkma olasılığıdır. Örneğin, faiz oranları yükselirse sabit getiri sağlayan yatırım araçlarının (bono, tahvil) fiyatı düşer. Faiz

2. Enflasyon Riski

Bu risk türünde, fiyatların genel seviyesi yükselir, bundan dolayı paranın satınalma gücü ve menkul kıymetlerin verimlilikleri düşer. Enflasyon

riski, yatırım sahipii arzu etmediği bir reel getiri oranının ortaya çıkma olasılığıdır.

3. Politik Risk

Bu risk, dünyada ortaya çıkan siyasi değişmelerden, savaşlardan kaynaklanan riskdir. Bu gibi durumlar yatırımcıların kararlarını da etkilemektedir. Döviz kurundaki değişmeler, kotalar, koruma girişimleri bu riskin unsurları arasında yer almaktadır.

4. Pazar Riski

Depresyon veya ekonomik durgunluk zamanlarında ortaya çıkan risk türüdür. Aynı zamanda borsalar genel fiyat düzeylerinin değişmesi de menkul kıymetlerin getirilerini etkilemektedir. Tüm bu değişimler farklı derecede ortaya çıkar ve tüm yatırım araçlarının değerlerini etkiler. (<http://www.cerezforum.net/konu/risk-turleri.33004/> Erişim: 22.09.2017).

Sistemik olmayan riskler ise finansal piyasanın sadece belirli bir bölümünü etkileyen risklerdir. Bu riskler portföy çeşitlendirmesi ile azaltılabilir ve bur risklere müdahele edilebilir. (Onur Ceylan <http://piyasarehberi.org/piyasa/132-risk-nedir-finansal-risk-cesitleri-nelerdir> Erişim: 22.09.2017).

- Sistemik Olmayan Risk Türleri

1. Yönetim Riski

Her hangi bir şirketin st düzey ynetilerinin yaptıkları faaliyetler ve aldıkları kararlar şirketi bir bütün olarak etkilemektedir. Bu risk türü, şirket yöneticilerinin faaliyetlerinde ya da aldıkları kararlarda ortaya çıkan hatalardan kaynaklanan risktir.

2. Finansal Risk

Finansal risk, her hangi şirkete ait bir risktir. Şirketlerin finansal yapısında tahvil ya da kredi gibi borçları yer almaktadır. Bu borçlar sayesinde o şirketlerde yerine getirilmesi gereken yükümlülükler ortaya çıkar. Ortaya çıkan her hangi bir problemten dolayı şirket bu yükümlülükleri yerine getiremezse tasfiyeye gider ya da iflas eder. Bu durumdan dolayı yatırım sahipleri farklı menkul kıymetlere yatırım yaparak riskleri azaltmaya çalışırlar.

3. İş ve Endüstri Riski

Bir endüstri veya iş kolunda faaliyet gösteren şirketlerin karları, hisse senetlerinin değerleri, satışları farklı dönemlerde değişim göstermektedir. Bu risk, bu değişimlerden dolayı ortaya çıkmaktadır. Endüstri dışında kalan şirketler ise bu değişimlerden etkilenmezler. Burada da portföy çeşitlendirmesi yaparak riski azaltmak mümkündür. (<http://www.cerezforum.net/konu/risk-turleri.33004/> Erişim: 22.09.2017).

1.5.2. Beklenen Getiri, Varyans ve Standart Sapma

- **Beklenen getiri;** yatırım yapılan her hangi bir yatırım aracından, risk altında belirli bir dönem sonunda elde edilecek getiridir. Bu getiriyi hesaplarken, yatırım yapılan yatırım aracının olası getirilerinin ağırlıklı ortalamasını kullanarak hesaplama yapılır. Beklenen getiriyi hesaplarken aşağıdaki formül kullanılır:

$$E(R) = \sum_{i=1}^n p_i R_i$$

- **Varyans,** bir risk ölçüsü olarak kullanılmaktadır. Veri setinin ortalama değer etrafında dağılımını ölçer. Varyansa sadece pozitif bir

değer alabilir. Varyasyon değerinin sıfır olması ortalama değerde uzaklaşmanın olmadığını ifade eder
(<http://piyasarehberi.org/yatirim/portfoy-yonetimi/164-varyans-ve-standart-sapma>).

Aşağıdaki formülle hesaplanır:

$$\sigma^2 = \sum_{i=1}^n p_i (R_i - E(R))^2$$

- Varyasyonun kara kökü ise **standart sapmayı** ifade eder. Riski ölçmede kullanılan temel değer standart sapmanın değeridir. Volatilitesi (risk göstergesi) düşük olan bir yatırım aracının standart sapması düşük, yüksek olan bir yatırım aracının standart sapması ise yüksek olacaktır (<http://piyasarehberi.org/yatirim/portfoy-yonetimi/164-varyans-ve-standart-sapma>)

1.5.3. Korelasyon ve Kovaryans

Korelasyon iki değişkenin bir birine ne kadar benzer olarak hareket ettiğini ortaya koyar. -1 ile +1 arasında bir değer almaktadır. Korelasyon değeri 1'e eşit ise iki değişken arasında tam pozitif bir korelasyon bulunmaktadır. Değer 1'e ne kadar yakın olursa iki değişken arasındaki ilişkinin o kadar kuvvetli olduğunu ifade eder. Değer 0 ise değişkenler arasında bir ilişki yok demektir. Korelasyon değeri aşağıdaki formül ile hesaplanmaktadır:

$$p_{ab} = \frac{1}{\sigma_a \sigma_b} \sum_{i=1}^n \frac{(a_i - \bar{a})(b_i - \bar{b})}{n}$$

p_{ab} = a ile b arasındaki korelasyon katsayısı

σ_a = a değişkeninin standart sapması

σ_b = b değişkeninin standart sapması

\bar{a} = a değişkeninin ortalaması

\bar{b} = b değişkeninin ortalaması

Kovaryans, iki değişken arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktadır. Kovaryans değerinin pozitif olması iki değişken arasında pozitif ilişkiyi, kovaryans değerinin negatif olması iki değişken arasında negatif bir ilişkiyi ifade eder. Bu değer değişkenler arasındaki ilişkinin gücünü ifade etmemektedir.

$$\text{Cov}(a,b) = \rho_{ab}\sigma_a\sigma_b$$

(<http://piyasarehberi.org/yatirim/portfoy-yonetimi/139-kovaryans-ve-korelasyon-nedir> Erişim: 27.03.2018).

1.5.4. Sistemik Riskin Ölçülmesi ve Beta

Bir kıymetli evrağın riski beta (β) ile ölçülmektedir. Beta katsayısı, belirli bir pay senedinin ne ölçüde pazarla birlikte hareket ettiğini gösteren bir ölçü olup, mali yatırımlara ilişkin kararlardaki etkisi şu şekildedir:

$\beta < 0$ ise, portföyün değeri ile piyasa endeksi ters yönde hareket etmektedir. Piyasa endeksi düştüğünde portföyün değeri yükselmektedir.

$\beta = 0$ ise, portföyün değeri ile piyasa endeksi arasında bir ilişkinin olmadığı ifade edilmektedir.

$0 < \beta < 1$ durumunda portföy değeri ile piyasa endeksi aynı yönde hareket etmektedir ama piyasa endeksi düşerse portföy değeri daha az düşmektedir.

$\beta = 1$ oldukta, portföyün değeri ile piyasa endeksindeki değişme aynı olmaktadır. Piyasa endeksi %5 yükseldiğinde portföy değeri de %5 yükselmektedir.

$\beta > 1$ oldukta ise, piyasa endeksi ile portföy değeri aynı yönde hareket etmekte ama piyasa endeki yükseldiğinde portföy değeri daha fazla yükselmektedir.

(<http://bigpara.hurriyet.com.tr/analiz/risk-getiri-tablosu/>
27.03.2018).

Erişim:

İKİNCİ BÖLÜM

BANKALARDA PORTFÖY YÖNETİMİ UYGULAMALARINA YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

2.1. ARAŞTIRMA AMACI VE ÖNEMİ

Araştırmanın amacı bankalarda portföy yönetiminin nasıl yapıldığını, portföylerin hangi faktörlerin dikkate alınarak gruplandırıldığını ve hangi yatırım araçlarının portföy riskini artırdığını ortaya çıkarmaktır. Yapılan bu araştırma ile hangi yatırım araçlarının yüksek ve hangilerinin düşük getiri sağladığı, aynı zamanda bu getirilerin portföy riski ile olan ilişkileri açıklanmıştır.

2.2. ARAŞTIRMA KAPSAMI VE YÖNTEMİ

Bu araştırmada Türkiye İş Bankası'nın Para Piyasası Fonu'na dahil olan 25 fon risk düzeylerine göre gruplandırılmış ve bu fonlarda hangi yatırım araçlarının kullanıldığı ve fonların risk düzeylerine bağlı olarak hangi fonda hangi yatırım aracına ağırlık verildiği belirtilmiştir.

2.3. UYGULAMA ÖRNEĞİ (TÜRKİYE İŞ BANKASI)

Para Piyasası Fonu

1. Düşük Riskli Fonlar

❖ İş Portföy Para Piyasası Fonu

Tablo 1. İş Portföy Para Piyasası Fonu Varlık Dağılımı

BPP&Ters Repo	72.0
ÖSBA	17.7
Mevduat	10.2

Tablo 2. İş Portföy Para Piyasası Fonu Risk Göstergeleri

Fonun standart sapması	% 0,03
K.Ö. standart sapması	% 0,02
α	% 1,07
β	1,32
Tracking Error	% 0,01
Sharpe	0,81
Fonun Yıllıklandırılmış Bilgi Rasyosu Değeri	14,50

Tablo 3. İş Portföy Para Piyasası Fonu Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri

Vade ve Getiri	FNG	KÖG
1 ay	% 0,96	% 0,94
3 ay	% 3,15	% 3,05
6 ay	% 6,38	% 5,99
1 yıl	% 12,88	% 12,41
Sene Başından Bu Yana	% 2,03	% 1,98

İş Portföy Para Piyasası Fonu'unda son 1 aylık fon net getirisi % 0.96, son 3 aylık fon net getirisi % 3.15, son 1 yıllık fon net getirisi ise % 12.88 olarak gerçekleşmiştir. Fonun % 72.0'i BPP & Ters Repo'dan oluşmaktadır. Standart sapma değeri % 0.03 olarak hesaplanmış ve bu fon düşük riskli fon olarak nitelendirilmektedir. Beta değeri ise 1,32'dir ve fonun değeri piyasa endeksi ile aynı yönde hareket etmektedir. Endeks %2 kadar düşmüşse fonun değeri daha fazla düşmüştür.

❖ **İş Portföy Kısa Süreli Borçlanma Araçları Fonu**

Tablo 4. İş Portföy Kısa Süreli Borçlanma Araçları Fonu Varlık Dağılımı

ÖSBA	74,1
Bono	9,9
Mevduat	9,7
BPP& Ters Repo	6,3

Tablo 5. İş Portföy Kısa Süreli Borçlanma Araçları Fonu Risk Göstergeleri

Fonun standart sapması	% 0,03
K.Ö. standart sapması	% 0,03
α	% 3,13
β	-0,07
Tracking Error	% 0,04
Sharpe	0,79
Fonun Yıllıklandırılmış Bilgi Rasyosu Değeri	0,60

Tablo 6. İş Portföy Kısa Süreli Borçlanma Araçları Fonu Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri

Vade ve Getiri	FNG	KÖG
1 ay	% 0,89	% 0,98
3 ay	% 2,90	% 3,24
6 ay	% 5,45	% 6,24
1 yıl	% 10,91	% 12,31
Sene Başından Bu Yana	% 1,90	% 2,19

İş Portföy Kısa Süreli Borçlanma Araçları Fonu'nun son 1 aylık fon net getirisi % 0.89, son 3 aylık fon net getirisi % 2.90, son 1 yıllık fon net getirisi ise % 10.91 olarak gerçekleşmiştir. Fonun % 74.1'i ÖSBA'dan oluşmaktadır. Standart sapma değeri % 0.03 olarak hesaplanmıştır ve bu fon düşük riskli fon olarak nitelendirilmektedir. Beta değeri ise -0.07'dir ve fonun değeri piyasa endeksi ile ters yönde hareket etmektedir. Endeks yükseldiğinde fonun değeri düşmekte, endeks düştüğünde ise fonun değeri yükselmektedir.

❖ **İş Portföy Birikim Hesabı Kısa Süreli Borçlanma Araçları Fonu**

Tablo 7. İş Portföy Birikim Hesabı Kısa Süreli Borçlanma Araçları Fonu Varlık Dağılımı

ÖSBA	90,6
Vadeli Mevduat	8,4
BPP & Ters Repo	1,0

Tablo 8. İş Portföy Birikim Hesabı Kısa Süreli Borçlanma Araçları Fonu Risk Göstergeleri

Fonun standart sapması	% 0,04
K.Ö. standart sapması	% 0,03
α	% 4,93
β	0,04
Tracking Error	% 0,04
Sharpe	0,88
Fonun Yıllıklandırılmış Bilgi Rasyosu Değeri	3,75

Tablo 9. İş Portföy Birikim Hesabı Kısa Süreli Borçlanma Araçları Fonu Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri

Vade ve Getiri	FNG	KÖG
1 ay	% 0,97	% 0,98
3 ay	% 3,31	% 3,24
6ay	% 6,10	% 6,24
1 yıl	% 11,89	% 12, 31
Sene Başından Bu Yana	% 2,24	% 2,19

İş Portföy Birikim Hesabı Kısa Süreli Borçlanma Araçları Fonu'nun son 1 aylık fon net getirisi % 0.97, son 3 aylık fon net getirisi % 3.31, son 1 yıllık fon net getirisi ise % 11.89 olarak gerçekleşmiştir. Fonun % 90.6'sı ÖSBA'dan oluşmaktadır. Standart sapma değeri % 0.04 olarak hesaplanmıştır ve bu fon düşük riskli olarak nitelendirilmektedir. Beta değeri ise 0,04'dür ve fonun değeri piyada endeksi ile aynı yönde hareket etmekte amma endeks yükselirken fonun değeri daha az yükselmektedir.

❖ **İş Portföy Maksimum Hesap Kısa Süreli Borçlanma Araçları Fonu**

Tablo 10. İş Portföy Maksimum Hesap Kısa Süreli Borçlanma Araçları Fonu Varlık Dağılımı

ÖSBA	75,5
Bono	11,5
Mevduat	9,2
BPP & Ters Repo	3,8

Tablo 11. İş Portföy Maksimum Hesap Kısa Süreli Borçlanma Araçları Fonu Risk Göstergeleri

Fonun standart sapması	% 0,03
K.Ö. standart sapması	% 0,03
α	% 2,96
β	-0,08
Tracking Error	% 0,04
Sharpe	0,78
Fonun Yıllıklandırılmış Bilgi Rasyosu Değeri	0,29

Tablo 12. İş Portföy Maksimum Hesap Kısa Süreli Borçlanma Araçları Fonu Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri

Vade ve Getiri	FNG	KÖG
1 ay	% 0,88	% 0,98
3 ay	% 2,86	% 3,24
6 ay	% 5,41	% 6,24
1 yıl	% 10,77	% 12,31
Sene Başından Bu Yana	% 1,87	% 2,19

İş Portföy Maksimum Kısa Süreli Borçlanma Araçları Fonu'nun son 1 aylık fon net getirisi % 0.88, son 3 aylık fon net getirisi % 2.86, son 1 yıllık fon net getirisi ise %10.77 olarak gerçekleşmiştir. Fonun % 75.5'i ÖSBA'dan oluşmaktadır. Standart sapma değeri % 0.03 olarak hesaplanmış ve bu fon düşük riskli olarak nitelendirilmektedir. Beta değeri ise -0.08'dir ve bu fon piyasa endeksi ile ters yönde hareket etmektedir. Piyasa endeksi yükseldiğinde fonun değeri düşmekte, piyasa endeksi düştüğünde ise fonun değeri yükselmektedir.

❖ **İş Portföy Maximum Kart Kısa Süreli Borçlanma Araçları Fonu**

Tablo 13. İş Portföy Maximum Kart Kısa Süreli Borçlanma Araçları Fonu Varlık Dağılımı

ÖSBA	90,4
Mevduat	9,1
Bono	0,3
BPP & Ters Repo	0,2

Tablo 14. İş Portföy Maximum Kart Kısa Süreli Borçlanma Araçları Fonu Risk Göstergeleri

Fonun standart sapması	% 0,03
K.Ö. standart sapması	% 0,03
α	% 4,25
β	- 0,09
Tracking Error	% 0,04
Sharpe	0,87
Fonun Yıllıklandırılmış Bilgi Rasyosu Değeri	2,28

Tablo 15. İş Portföy Maximum Kart Kısa Süreli Borçlanma Araçları Fonu Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri

Vade ve Getiri	FNG	KÖG
1 ay	% 1,00	% 0,98
3 ay	% 3,17	% 3,24
6 ay	% 6,24	% 6,24
1 yıl	% 12,26	% 12,31
Sene Başından Bu Yana	% 2,09	% 2,19

İş Portföy Maximum Kart Kısa Süreli Borçlanma Araçları Fonu'nun son 1 aylık fon net getirisi % 1.00, son 3 aylık fon net getirisi % 3.17, son 1 yıllık getirisi ise % 12.26 olarak gerçekleşmiştir. Fonun % 90.4'ü ÖSBA'dan oluşmaktadır. Standart sapma değeri % 0.03 olarak hesaplanmış ve bu fon düşük riskli fon olarak nitelendirilmektedir. Beta değeri ise -0.09'dur ve fon piyasa endeksi ile ters yönde hareket etmektedir.

❖ İş Portföy Orta Süreli Borçlanma Araçları Fonu

Tablo 16. İş Portföy Orta Süreli Borçlanma Araçları Fonu Varlık Dağılımı

Bono	55,6
ÖSBA	34,8
Mevduat	9,5
Ters Repo	0,2

Tablo 17. İş Portföy Orta Süreli Borçlanma Araçları Fonu Risk Göstergeleri

Fonun standart sapması	% 0,05
K.Ö. standart sapması	% 0,07
α	% 2,24
β	0,44
Tracking Error	% 0,05
Sharpe	0,56
Fonun Yıllıklandırılmış Bilgi Rasyosu Değeri	-0,01

Tablo 18. İş Portföy Orta Süreli Borçlanma Araçları Fonu Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri

Vade ve Getiri	FNG	KÖG
1 ay	% 0,92	% 1,08
3 ay	% 3,21	% 4,02
6 ay	% 4,22	% 4,81
1 yıl	% 8,83	% 10,72
Sene Başından Bu Yana	% 2,08	% 2,43

İş Portföy Orta Süreli Borçlanma Araçları Fonu'nun son 1 aylık fon net getirisi % 0.92, son 3 aylık fon net getirisi % 3.21, son 1 yıllık fon net getirisi ise % 8.83 olarak gerçekleşmiştir. Fonun büyük bir bölümü Bono ve ÖSBA'dan oluşmaktadır. Standart sapma değeri % 0.05 olarak hesaplanmış ve fon düşük riskli fon olarak nitelendirilmektedir. Beta değeri ise 0,44'dür ve bu fon piyasa endeksi ile aynı yönde hareket etmekte amma piyasa endeksi yükseldiği zaman fonun değeri daha az yükselmektedir.

❖ **İş Portföy Özel Sektor Borçlanma Araçları Fonu**

Tablo 19. İş Portföy Özel Sektor Borçlanma Araçları Fonu Varlık Dağılımı

ÖSBA	91,5
Mevduat	6,2
Ters Repo	2,3

Tablo 20. İş Portföy Özel Sektor Borçlanma Araçları Fonu Risk Göstergeleri

Fonun standart sapması	% 0,03
K.Ö. standart sapması	% 0,03
α	% 5,06
β	-0,17
Tracking Error	% 0,05
Sharpe	0,90
Fonun Yıllıklandırılmış Bilgi Rasyosu Değeri	0,52

Tablo 21. İş Portföy Özel Sektör Borçlanma Araçları Fonu Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri

Vade ve Getiri	FNG	KÖG
1 ay	% 1,01	% 1,11
3 ay	% 3,67	% 3,65
6 ay	% 6,59	% 7,30
1 yıl	% 12,84	% 14,53
Sene Başından Bu Yana	% 2,19	%2,43

İş Portföy Özel Sektör Borçlanma Araçları Fonu'nun son 1 aylık fon net getirisi % 1.01, son aylık fon net getirisi % 3.67, son 1 yıllık fon net getirisi ise % 12.84 olarak gerçekleşmiştir. Fonun % 90.5'i ÖSBA'dan oluşmaktadır. Standart sapma değeri % 0.03 olarak hesaplanmış ve fon düşük riskli fon olarak nitelendirilmektedir. Beta değeri ise -0.17'dir ve bu fon piyasa endeksi ile ters yönde hareket etmektedir.

❖ **İş Portföy Kira Sertifikaları Katılım Fonu**

Tablo 22. İş Portföy Kira Sertifikaları Katılım Fonu Varlık Dağılımı

Kira Sertifikaları (Özel Sektör)	80,0
Kira Sertifikaları (Kamu)	18,0
Gayrimenkul Sertifikalar	2,0

Tablo 23. İş Portföy Kira Sertifikaları Katılım Fonu Risk Göstergeleri

Fonun standart sapması	% 0,03
K.Ö. standart sapması	% 0,05
α	% 1,50
β	0,09
Tracking Error	% 0,05
Sharpe	0,64
Fonun Yıllıklandırılmış Bilgi Rasyosu Değeri	-4,52

Tablo 24. İş Portföy Kira Sertifikaları Katılım Fonu Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri

Vade ve Getiri	FNG	KÖG
1 ay	% 0,94	% 1,43
3 ay	% 2,82	% 3,95
6 ay	% 4,77	% 4,52
1 yıl	% 8,22	% 9,86
Sene Başından Bu Yana	% 1,77	% 2,74

İş Portföy Kira Sertifikaları Katılım Fonu'nun son 1 aylık fon net getirisi % 0.94, son 3 aylık fon net getirisi % 2.82, son 1 yıllık fon net getirisi ise % 8.22 olarak gerçekleşmiştir. Fonun % 80.0'i Özel sektora ait olan kira sertifikalarından oluşmaktadır. Standart sapma değeri % 0.03 olarak hesaplanmış ve fon düşük riskli fon olarak nitelendirilmektedir. Beta değeri ise 0.09'dur ve bu fon piyasa endeksi ile aynı yönde hareket etmekte amma endeks yükseldiği zaman fonun değeri daha az yükselmektedir.

Genel olarak düşük riskli fonlara bakıldığında özel sektör borçlanma araçlarının daha ağırlık kazandığı görülmektedir. ÖSBA ağırlıklı oluşturulan fonlarda daha çok özel sektör tahvil ve bonoları, aynı zamanda kira sertifikaları da tercih edilmektedir.

1. Orta Riskli Fonlar

❖ İş Portföy Uzun Süreli Borçlanma Araçları Fonu

Tablo 25. İş Portföy Uzun Süreli Borçlanma Araçları Fonu Varlık Dağılımı

Bono	81,4
ÖSBA	11,8
Mevduat	5,9
Ters Repo	0,9

Tablo 26. İş Portföy Uzun Süreli Borçlanma Araçları Fonu Risk Göstergeleri

Fonun standart sapması	% 0,22
K.Ö. standart sapması	% 0,17
α	-% 2,27
β	1,24
Tracking Error	% 0,08
Sharpe	0,06
Fonun Yıllıklandırılmış Bilgi Rasyosu Değeri	-1,50

Tablo 27. İş Portföy Uzun Süreli Borçlanma Araçları Fonu Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri

Vade ve Getiri	FNG	KÖG
1 ay	% 0,63	% 0,85
3 ay	% 5,03	% 4,96
6 ay	-% 1,55	% 2,49
1 yıl	% 3,64	% 8,56
Sene Başından Bu Yana	% 1,34	%2,07

İş Portföy Uzun Süreli Borçlanma Araçları Fonu'nun % 81.4'ü bonodan oluşmaktadır. Son 1 aylık fon net getirisi % 0.63, son 3 aylık fon net getirisi % 5.03, son 6 aylık fon net getirisi -% 1.55 ve son 1 yıllık fon net getirisi ise % 3.64 olarak gerçekleşmiştir. Standart sapma değeri %0.22 olarak hesaplanmış ve fon orta riskli olarak değerlendirilmektedir. Beta değeri ise 1.24'dür ve fon piyasa endeksi ile aynı yönde hareket etmekte ve endeks %2 yükseldiğinde fonun değeri daha fazla yükselmiştir.

❖ **İş Portföy Eurobond Borçlanma Araçları (Döviz) Fonu**

Tablo 28. İş Portföy Eurobond Borçlanma Araçları (Döviz) Fonu Varlık Dağılımı

Eurobond	99,3
Döviz	0,3
Ters Repo	0,4

Tablo 29. İş Portföy Eurobond Borçlanma Araçları (Döviz) Fonu Risk Göstergeleri

Fonun standart sapması	% 0,55
K.Ö. standart sapması	% 0,56
α	-% 0,85
β	0,98
Tracking Error	% 0,04
Sharpe	-0,04
Fonun Yıllıklandırılmış Bilgi Rasyosu Değeri	0,99

Tablo 30. İş Portföy Eurobond Borçlanma Araçları (Döviz) Fonu Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri

Vade ve Getiri	FNG	KÖG
1 ay	% 0,47	% 0,73
1 ay (USD)	-% 0,74	-%0,48
3 ay	-% 2,84	-% 2,60
3 ay (USD)	% 0,72	%0,97
6 ay	% 9,69	% 10,47
6 ay (USD)	-% 0,67	% 0,04
1 yıl	% 10,03	% 10,41
1 yıl (USD)	% 4,47	% 4,83
Sene Başından Bu Yana	% 0,25	% 0,55
Sene Başından Bu Yana (USD)	-% 0,49	-% 0,19

İş Portföy Eurobond Borçlanma Araçları (Döviz) Fonu'nun % 99.3'ü eurobond'lardan oluşmaktadır. Son 1 aylık fon net getirisi %0.47 (döviz

olarak -% 0.74), son 3 aylık fon getirisi -% 2.84 (döviz olarak % 0.72) ve son 1 yıllık fon net getirisi ise % 10.03 (döviz olarak % 4.47) olarak gerçekleşmiştir. Standart sapma değeri % 0.55 olarak hesaplanmış ve orta riskli fon olarak değerlendirilmektedir. Beta değeri ise 0.98'dir ve fon piyasa endeki ile aynı yönde hareket etmekte amma endeks yükselirse fonun değeri daha az yükselmektedir.

❖ İş Portföy Değişken Fon

Tablo 31. İş Portföy Değişken Fon Varlık Dağılımı

ÖSBA	68,3
Mevduat	8,4
Hisse & VİOP	7,2
Fon	4,9
BPP & Ter Repo	4,9
Döviz	3,3
Bono	2,1
Gayrimenkul Sertifikaları	0,8

Tablo 32. İş Portföy Değişken Fon Risk Göstergeleri

Fonun standart sapması	% 5,34
Eşik Değer Standart Sapması	-
α	% 0,00
β	0,00
Tracking Error	% 0,00
Sharpe	0,0045
Fonun Yıllıklandırılmış Bilgi Rasyosu Değeri	0,02

Tablo 33. İş Portföy Değişken Fon Fon Net Getirisi ve Eşik Değer Getirileri

Vade ve Getiri	FNG	KÖG
1 ay	% 0,58	-
3 ay	% 2,56	-
6 ay	% 5,96	-
1 yıl	% 11,39	-
Sene Başından Bu Yana	% 1,65	-

İş Portföy Değişken Fonu'nun büyük bir bölümü ÖSBA'dan oluşmaktadır. Son 1 aylık fon net getirisi % 0.58, son 3 aylık fon net getirisi % 2.56 ve son 1 yıllık fon net getirisi ise %11.39 olarak gerçekleşmiştir. Standart sapma değeri %5.34 olarak hesaplanmış ve fon orta riskli olarak değerlendirilmiştir. Beta değeri ise 0.00'dır ve bu değer fonun değeri ile piyasa endeksi arasında bir ilişkinin olmadığını ifade etmektedir.

❖ İş Portföy Karma Fon

Tablo 34. İş Portföy Karma Fon Varlık Dağılımı

ÖSBA	16,6
Mevduat	5,3
Ters Repo	6,9
Hisse & VİOP	45,0
Bono	26,2

Tablo 35. İş Portföy Karma Fon Risk Göstergeleri

Fonun standart sapması	% 0,52
K.Ö. standart sapması	% 0,40
α	-% 3,11
β	1,26
Tracking Error	% 0,17
Sharpe	0,06
Fonun Yıllıklandırılmış Bilgi Rasyosu Değeri	-0,55

Tablo 36. İş Portföy Karma Fon Fon Net Getrisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri

Vade ve Getiri	FNG	KÖG
1 ay	% 0,32	% 0,77
3 ay	% 7,12	% 6,88
6 ay	% 3,90	% 6,76
1 yıl	% 19,70	% 19,01
Sene Başından Bu Yana	% 2,00	%2,77

İş Portföy Karma Fonu'nun % 45.0'ı hisse senedi ve VİOP'dan, % 26.6'sı ise bonodan oluşmaktadır. Son 1 aylık getiri % 0.32, son 3 aylık getiri % 7.12 ve son 1 yıllık getiri ise %19.70 olarak gerçekleşmiştir. Standart sapma değeri %0.52 olarak hesaplanmış ve fon orta riskli olarak değerlendirilmiştir. Beta değeri ise 1.26'dır ve bu fon piyasa endeksi ile aynı yönde hareket etmekte amma endeks %3 yükselirse fonun değeri daha fazla yükselmektedir

❖ **İş Portföy Tema Gönüllüleri Değişken Özel Fon**

Tablo 37. İş Portföy Tema Gönüllüleri Değişken Fon Varlık Dağılımı

ÖSBA	23,6
Mevduat	9,1
BPP & Ters Repo	13,11
Hisse	29,5
Bono	24,9

Tablo 38. İş Portföy Tema Gönüllüleri Değişken Fon Risk Göstergeleri

Fonun standart sapması	% 0,41
K.Ö. standart sapması	% 0,40
α	% 3,02
β	0,97
Tracking Error	% 0,10
Sharpe	0,10
Fonun Yıllıklandırılmış Bilgi Rasyosu Değeri	1,82

Tablo 39. İş Portföy Tema Gönüllüleri Değişken Fon Fon Net Getrisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri

Vade ve Getiri	FNG	KÖG
1 ay	% 0,80	% 0,67
3 ay	% 6,82	% 7,44
6 ay	% 3,77	% 5,22
1 yıl	% 15,11	% 17,54
Sene Başından Bu Yana	% 2,42	% 4,47

İş Portföy Tema Gönüllüleri Değişken Özel Fonu'nun büyük kısmı ÖSBA, tahvil ve hisse senetlerinde oluşmaktadır. Son 1 aylık fon net getirisi % 0.80, son 3 aylık fon net getirisi % 6,82 ve son 1 yıllık fon net getirisi % 15.11 olarak gerçekleşmiştir. Standart sapma değeri % 0.41 olarak hesaplanmış ve fon orta riskli fon olarak değerlendirilmiştir. Beta değeri ise 0.97'dir ve fon piyada endeksi ile aynı yönde hareket etmekte amma endesk yükselirsen fonun değeri daha az yükselmektedir.

❖ **İş Portföy Kumbara Hesabı Karma Özel Fon**

Tablo 40. İş Portföy Kumbara Hesabı Karma Özel Fon Varlık Dağılımı

ÖSBA	14,11
Mevduat	8,5
Ters Repo	0,9
Hisse & VİOP	27,5
Bono	24,4
YMK	19,0
Diğer Menkul Kıymetler	5,6

Tablo 41. İş Portföy Kumbara Hesabı Karma Özel Fon Risk Göstergeleri

Fonun standart sapması	% 0,32
K.Ö. standart sapması	% 0,28
α	-% 0,59
β	1,08
Tracking Error	% 0,09
Sharpe	0,03
Fonun Yıllıklandırılmış Bilgi Rasyosu Değeri	-0,42

Tablo 42. İş Portföy Kumbara Hesabı Karma Özel Fon Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri

Vade ve Getiri	FNG	KÖG
1 ay	% 0,40	% 0,45
3 ay	% 6,15	% 7,05
6 ay	% 4,39	% 5,25
1 yıl	% 17,40	% 19,45
Sene Başından Bu Yana	% 1,06	% 1,67

İş Portföy Kumbara Hesabı Karma Özel Fonu'nun büyük bir bölümü hisse senedi ve VİOP, bono, YMK ve ÖSBA'dan oluşmaktadır. Son 1 aylık fon net getirisi % 0.40, son 3 aylık fon net getirisi % 6.15 ve son 1 yıllık fon net getirisi ise %17.40 olarak gerçekleşmiştir. Standart sapma değeri %0.32 olarak hesaplanmış ve fon orta riskli olarak

değerlendirilmiştir. Beta değeri ise 1.08'dir ve fon piyasa endeksi ile aynı yönde hareket etmekte amma endeks %3 yükselirse fonun değeri daha fazla yükselmektedir.

❖ **İş Portföy Yabancı Borçlanma Araçları Fonu**

Tablo 43. İş Portföy Yabancı Borçlanma Araçları Fonu Varlık Dağılımı

YMK & VIOP	96,9
Döviz	3,1

Tablo 44. İş Portföy Yabancı Borçlanma Araçları Fonu Risk Göstergeleri

Fonun standart sapması	% 0,51
K.Ö. standart sapması	% 0,45
α	% 6,73
β	1,06
Tracking Error	% 0,16
Sharpe	-0,05
Fonun Yıllıklandırılmış Bilgi Rasyosu Değeri	2,34

Tablo 45. İş Portföy Yabancı Borçlanma Araçları Fonu Fon Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri

Vade eve Getiri	FNG	KÖG
1 ay	% 0,47	% 0,14
1 ay (USD)	-% 0,74	-% 1,07
3 ay	-% 4,43	-% 4,40
3 ay (USD)	-% 0,92	-% 0,89
6 ay	% 9,34	% 8,42
6 ay (USD)	-% 0,98	-% 1,81
1 yıl	% 7,26	% 8,54
1 yıl (USD)	% 1,84	% 3,06
Sene Başından Bu Yana	-% 0,22	-% 0,88
Sene Başından Bu Yana (USD)	-% 0,95	-% 1,61

İş Portföy Yabancı Borçlanma Araçları Fonu'nun %96.9'u YMK & VİOP'dan oluşmaktadır. Son 1 aylık fon net getirisi %0.47 (döviz olarak -% 0.74), son 3 aylık getiri -%4.43 (döviz olarak -%0.92) ve son 1 yıllık getiri ise %7.26 (döviz olarak %1.84) olarak gerçekleşmiştir. Standart sapma değeri %0.51 olarak hesaplanmış ve fon orta riskli olarak değerlendirilmiştir. Beta değeri ise 1.06'dır ve fon piyasa endeksi ile aynı yönde hareket etmekte amma endeks %5 düşerse fonun değeri daha fazla düşmektedir.

❖ İş Portföy Yabancı Hisse Senedi Fonu

Tablo 46. İş Portföy Yabancı Hisse Senedi Fonu Varlık Dağılımı

YMK & VIOP	99,0
Döviz	0,7
Ters Repo	0,3

Tablo 47. İş Portföy Yabancı Hisse Senedi Fonu Risk Göstergeleri

Fonun standart sapması	% 1,09
K.Ö. standart sapması	% 0,83
α	-% 18,47
β	0,46
Tracking Error	% 1,11
Sharpe	-0,06
Fonun Yıllıklandırılmış Bilgi Rasyosu Değeri	-1,04

Tablo 48. İş Portföy Yabancı Hisse Senedi Fonu Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getiri

Vade ve Getiri	FNG	KÖG
1 ay	-% 4,64	-% 3,14
1 ay (USD)	-% 5,79	-% 4,30
3 ay	-% 3,67	-% 1,65
3 ay (USD)	-% 0,14	%1,96
6 ay	% 13,53	% 19,34
6 ay (USD)	% 2,81	% 8,08
1 yıl	% 9,86	% 21,32
1 yıl (USD)	% 4,31	% 15,19
Sene Başından Bu Yana	-% 1,99	% 1,43
Sene Başından Bu Yana (USD)	-% 2,71	% 0,69

İş Porföy Yabancı Hisse Senedi Fonu'nun %99'u YMK & VIOP'dan oluşmaktadır. Son 1 aylık fon net getirisi -%4.64 (döviz olarak -%5.79), son 3 aylık fon net getirisi -%3.67 (döviz olarak -%0.14) ve son 1 yıllık fon net getirisi ise %9.86 (döviz olarak %4.31) olarak gerçekleşmiştir. Standart sapma değeri %1.09 olarak hesaplanmış ve fon orta riskli olarak değerlendirilmiştir. Beta değeri ise 0.46'dır ve fon piyasa endeksi ile aynı yönde hareket etmekte amma endeks yükseldiği zaman fonun değeri daha az yükselmektedir.

2. Yüksek Riskli Fonlar

❖ İş Portföy Katılım Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)

Tablo 49. İş Portföy Katılım Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon) Varlık Dağılımı

Hisse	95,1
Kira Sertifikaları (Kamu)	4,9

Tablo 50. İş Portföy Katılım Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon) Risk Göstergeleri

Fonun standart sapması	% 0,88
K.Ö. standart sapması	% 1,03
α	% 10,90
β	0,83
Tracking Error	% 0,29
Sharpe	0,07
Fonun Yıllıklandırılmış Bilgi Rasyosu Değeri	2,21

Tablo 51. İş Portföy Katılım Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon) Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri

Vade ve Getiri	FNG	KÖG
1 ay	% 1,51	% 0,29
3 ay	% 10,80	% 10,70
6 ay	% 4,37	% 6,73
1 yıl	% 23,97	% 27,25
Sene Başıdan Bu Yana	% 3,62	% 2,19

İş Portföy Katılım Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon'un %95.1'i hisse senetlerinden oluşmaktadır. Son 1 aylık fon net getirisi %1.51, son 3 aylık fon net getirisi %10.80 ve son 1 yıllık fon net getirisi ise %23.97 olarak gerçekleşmiştir. Standart sapma değeri %0.88 olarak hesaplanmış ve fon yüksek riskli olarak değerlendirilmiştir. Beta değeri ise 0.83'dür ve fon piyasa endeksi ile aynı yönde hareket etmete amma endeks yükseldiği zaman fonun değeri daha az yükselmektedir.

❖ İş Portföy Altın Fonu

Tablo 52. İş Portföy Altın Fonu Varlık Dağılımı

Altın	98,4
Ters Repo	1,6

Tablo 53. İş Portföy Altın Fonu Risk Göstergeleri

Fonun standart sapması	% 0,56
K.Ö. standart sapması	% 0,54
α	% 0,57
β	1,04
Tracking Error	% 0,03
Sharpe	0,05
Fonun Yıllıklandırılmış Bilgi Rasyosu Değeri	1,76

Tablo 54. İş Portföy Altın Fonu Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri

Vade ve Getiri	FNG	KÖG
1 ay	-% 0,68	-% 0,57
3 ay	-% 1,32	-% 0,76
6 ay	% 9,05	% 9,90
1 yıl	% 9,03	% 10,94
Sene Başından Bu Yana	% 2,07	% 2,30

İş Portföy Altın Fonu'nun %98.4'ü altından oluşmaktadır. Son 1 aylık fon net getirisi -%0.68, son 3 aylık fon net getirisi -%1.32 ve son 1 yıllık fon net getirisi is %9.03 olarak gerçekleşmiştir. Standart sapma değeri %0.56 olarak hesaplanmış ve fon yüksek riskli olarak değerlendirilmiştir. Beta değeri ise 1.04'dür ve fon piyasa endeksi ile aynı yönde hareket etmekte amma endeks %5 yükseldiği zaman fonun değeri daha fazla yükselmektedir.

❖ **İş Portföy Emtia Yabancı BVF Fon Sepeti Fonu**

Tablo 55. İş Portföy Emtia Yabancı BVF Fon Sepeti Fonu Varlık Dağılımı

YMK	97,8
Ters Repo	2,2

Tablo 56. İş Portföy Emtia Yabancı BVF Fon Sepeti Fonu Risk Göstergeleri

Fonun standart sapması	% 0,70
K.Ö. standart sapması	% 0,84
α	% 0,18
β	0,35
Tracking Error	% 0,83
Sharpe	-0,02
Fonun Yıllıklandırılmış Bilgi Rasyosu Değeri	0,86

Tablo 57. İş Portföy Emtia Yabancı BVF Fon Sepeti Fonu Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri

Vade ve Getiri	FNG	KÖG
1 ay	-% 2,15	- % 3,06
3 ay	-% 0,20	-% 0,08
6 ay	% 19,63	% 15,53
1 yıl	% 12,17	% 12,91
Sene Başından Bu Yana	% 0,10	-% 1,44

İş Portföy Emtia Yabancı BVF Fon Sepeti Fonu'nun %97.8'i YMK'dan oluşmaktadır. Son 1 aylık fon net getirisi -% 2.15, son 3 aylık fon net getirisi -%0.20 ve son 1 yıllık fon net getirisi ise %12.17 olarak gerçekleşmiştir. Standart sapma değeri %0.70 olarak hesaplanmış ve fon yüksek riskli olarak değerlendirilmiştir. Beta değeri ise 0.35'dir ve fon piyasa eneksi ile aynı yönde hareket etmekte amma endeks düştüğü zaman fonun değeri daha az düşmektedir.

❖ **İş Portföy Temettü Ödeyen Şirketler Hisse Senedi Fonu**
(Hisse Senedi Yoğun Fon)

Tablo 58. İş Portföy Temettü Ödeyen Şirketler Hisse Senedi Fonu
(Hisse Senedi Yoğun Fon) Varlık Dağılımı

Hisse & Viop	91,8
Ters Repo	8,2

Tablo 59. İş Portföy Temettü Ödeyen Şirketler Hisse Senedi Fonu
(Hisse Senedi Yoğun Fon) Risk Göstergeleri

Fonun standart sapması	% 1,13
K.Ö. standart sapması	% 1,15
α	% 0,73
β	0,98
Tracking Error	% 0,09
Sharpe	0,04
Fonun Yıllıklandırılmış Bilgi Rasyosu Değeri	0,34

Tablo 60. İş Portföy Temettü Ödeyen Şirketler Hisse Senedi Fonu
(Hisse Senedi Yoğun Fon) Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü
Getirileri

Vade ve Getiri	FNG	KÖG
1 ay	-% 0,66	-% 0,90
3 ay	% 12,83	% 13,64
6 ay	% 3,40	% 4,09
1 yıl	% 27,75	% 25,44

İş Portföy Temettü Ödeyen Şirketler Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)'un %91,8'i hisse senetleri ve VİOP'dan oluşmaktadır. Son 1 aylık fon net getirisi -%0.66, son 3 aylık fon net getirisi %12.83 ve son 1 yıllık fon net getirisi ise %27.75 olarak gerçekleşmiştir. Standart sapma değeri %1.13 olarak hesaplanmıştır. Ve fon yüksek riskli olarak değerlendirilmiştir. Beta değeri ise 0,98'dir ve fon piyasa endeksi ile aynı yönde hareket etmekte ancak endeks yükseldiği zaman fonun değeri daha az yükselmektedir.

❖ **İş Portföy İş Bankası İştirakleri Endeksi Hisse Senedi Fonu
(Hisse Senedi Yoğun Fon)**

Tablo 61. İş Portföy İş Bankası İştirakleri Endeksi Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon) Varlık Dağılımı

Hisse	97,2
Ters Repo	2,8

Tablo 62. İş Portföy İş Bankası İştirakleri Endeksi Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon) Risk Göstergeleri

Fonun standart sapması	% 1,10
K.Ö. standart sapması	% 1,10
α	% 2,03
β	1,00
Tracking Error	% 0,03
Sharpe	0,12
Fonun Yıllıklandırılmış Bilgi Rasyosu Değeri	4,42

Tablo 63. İş Portföy İş Bankası İştirakleri Endeksi Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon) Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri

Vade ve Getiri	FNG	KÖG
1 ay	-% 0,79	- % 0,87
3 ay	% 16,37	% 16,50
6 ay	% 9,86	% 10,60
1 yıl	% 34,75	% 32,32
Sene Başından Bu Yana	% 6,76	% 6,77

İş Portföy İş Bankası İştirakleri Endeksi Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)'un %97.2'si hisse senetlerinden oluşmaktadır. Son 1 aylık fon net getirisi -%0.79, son 3 aylık fon net getirisi %16.37 ve son 1 yıllık fon net getirisi ise %34.75 olarak gerçekleşmiştir. Standart sapma değeri %1.10 olarak hesaplanmış ve fon yüksek riskli olarak değerlendirilmiştir. Beta değeri ise 1'dir ve bu fonun değerindeki değişimin piyasa endeksinki değişim ile aynı olmasını ifade etmektedir.

**❖ İş Portföy BİST 30 Endeksi Hisse Senedi Fonu
(Hisse Senedi Yoğun Fon)**

**Tablo 64. İş Portföy BİST 30 Endeksi Hisse Senedi Fonu
(Hisse Senedi Yoğun Fon) Varlık Dağılımı**

Hisse	94,1
Ters Repo	5,9

**Tablo 65. İş Portföy BİST 30 Endeksi Hisse Senedi Fonu
(Hisse Senedi Yoğun Fon) Risk Göstergeleri**

Fonun standart sapması	% 1,23
K.Ö. standart sapması	% 1,23
α	% 1,19
β	1,00
Tracking Error	% 0,03
Sharpe	0,04
Fonun Yıllıklandırılmış Bilgi Rasyosu Değeri	2,11

**Tablo 66. İş Portföy BİST 30 Endeksi Hisse Senedi Fonu
(Hisse Senedi Yoğun Fon) Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü
Getirileri**

Vade ve Getiri	FNG	KÖG
1 ay	% 0,00	% 0,10
3 ay	% 13,64	% 13,98
6 ay	% 7,78	% 8,15
1 yıl	% 37,24	% 35,23
Sene Başından Bu Yana	% 2,91	% 3,08

İş Portföy BİST 30 Endeksi Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)'un %94.1'i hisse senetlerinden oluşmaktadır. Son 1 aylık fon net getirisi %0, son 3 aylık fon net getirisi %13.64 ve son 1 yıllık fon net getirisi ise %37.24 olarak gerçekleşmiştir. Standart sapma değeri %1,23 olarak hesaplanmış ve fon yüksek riskli olarak değerlendirilmiştir. Beta

değer ise 1'dir ve bu fonun değerindeki değişim ile piyasa endeksindeki değişimin aynı olduğunu ifade etmektedir.

❖ **İş Portföy BİST Teknoloji Ağırlıklı Sınırlamalı Endeksi Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)**

Tablo 67. İş Portföy BİST Teknoloji Ağırlıklı Sınırlamalı Endeksi Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon) Varlık Dağılımı

Hisse	94,4
Ters Repo	5,6

Tablo 68. İş Portföy BİST Teknoloji Ağırlıklı Sınırlamalı Endeksi Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon) Risk Göstergeleri

Fonun standart sapması	% 1,40
K.Ö. standart sapması	% 1,40
α	% 0,76
β	1,00
Tracking Error	% 0,02
Sharpe	0,09
Fonun Yıllıklandırılmış Bilgi Rasyosu Değeri	2,38

Tablo 69. İş Portföy BİST Teknoloji Ağırlıklı Sınırlamalı Endeksi Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon) Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü Getirileri

Vade ve Getiri	FNG	KÖG
1 ay	% 0,22	% 0,28
3 ay	% 14,27	% 14,74
6 ay	% 21,01	% 20,86
1 yıl	% 62,46	% 60,31
Sene Başımdan Bu Yana	% 6,59	% 6,82

İş Portföy BİST Teknoloji Ağırlıklı Sınırlamalı Endeksi Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)'un %94.4'ü hisse senetlerinden oluşmaktadır. Son 1 aylık fon net getirisi %0.22, son 3 aylık fon net getirisi %14.27 ve son 1 yıllık fon net getirisi ise %62.46 olarak gerçekleşmiştir. Standart sapma değeri %1.40 olarak hesaplanmış ve fon yüksek riskli olarak değerlendirilmiştir. Beta değeri ise 1'dir bu fonun değerindeki değişim ile piyasa endeksindeki değişimin eşit olduğunu ifade etmektedir.

**❖ İş Portföy BİST Banka Endeksi Hisse Senedi Fonu
(Hisse Senedi Yoğun Fon)**

**Tablo 70. İş Portföy BİST Banka Endeksi Hisse Senedi Fonu
(Hisse Senedi Yoğun Fon) Varlık Dağılımı**

Hisse	94,4
Ters Repo	5,6

**Tablo 71. İş Portföy BİST Banka Endeksi Hisse Senedi Fonu
(Hisse Senedi Yoğun Fon) Risk Göstergeleri**

Fonun standart sapması	% 1,70
K.Ö. standart sapması	% 1,69
α	% 1,53
β	1,01
Tracking Error	% 0,03
Sharpe	0,08
Fonun Yıllıklandırılmış Bilgi Rasyosu Değeri	3,44

**Tablo 72. İş Portföy BİST Banka Endeksi Hisse Senedi Fonu
(Hisse Senedi Yoğun Fon) Fon Net Getirisi ve Karşılaştırma Ölçütü
Getirileri**

Vade ve Getiri	FNG	KÖG
1 ay	- % 3,47	-% 3,39
3 ay	% 18,58	% 18,96
6 ay	-% 0,48	% 0,18
1 yıl	% 22,89	% 22,53
Sene Başından Bu Yana	% 6,53	% 6,59

İş Portföy BİST Banka Endeksi Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)'un %94.4'ü hisse senetlerinden oluşmaktadır. Son 1 aylık fon net getirisi -%3.47, son 3 aylık fon net getirisi %18,58 ve son 1 yıllık fon net getirisi ise %22,89 olarak gerçekleşmiştir. Standart sapma değeri %1.70 olarak hesaplanmış ve fon yüksek riskli olarak

değerlendirilmiştir. Beta değeri ise 1,01'dir ve fonun değeri piyasa endeksi ile aynı yönde hareket etmekte amma endeks yükseldiği zaman fonun değeri daha fazla yükselmektedir.

Tablo 73. Düşük Riskli Fonlar

DÜŞÜK RİSKLİ FONLAR		
FON ADI	BETA	STANDART SAPMA
İş Portföy Para Piyasası Fonu	1.32	%0.03
İş Portföy Kısa Süreli Borçlanma Araçları Fonu	0.07	%0.03
İş Portföy Birikim Hesabı Kısa Süreli Borçlanma Araçları Fonu	0.04	%0.04
İş Portföy Maksimum Hesap Kısa Süreli Borçlanma Araçları Fonu	-0.08	%0.03
İş Portföy Maksimum Kart Kısa Süreli Borçlanma Araçları Fonu	-0.09	%0.03
İş Portföy Orta Süreli Borçlanma Araçları Fonu	0.44	%0.05
İş Portföy Özel Sektör Borçlanma Araçları Fonu	-0.17	%0.03
İş Portföy Kira Sertifikaları Katılım Fonu	0.09	%0.03

Tablo 74. Orta Riskli Fonlar

ORTA RİSKLİ FONLAR		
FON ADI	BETA	STANDART SAPMA
İş Portföy Uzun Süreli Borçlanma Araçları Fonu	1.24	%0.22
İş Portföy Eurobond Broçlanma Araçları Fonu	0.98	%0.55
İş Portföy Değişken Fon	0.00	%5.34
İş Portföy Karma Fon	1.26	%0.52
İş Portföy Tema Gönüllüleri Değişken Özel Fon	0.97	%0.41
İş Portföy Kumbara Hesabı Karma Özel Fon	1.08	%0.32
İş Portföy Yabancı Borçlanma Araçları Fonu	1.06	%0.51
İş Portföy Yabancı Hisse Senedi Fonu	0.46	%1.09

YÜKSEK RİSKLİ FONLAR		
FON ADI	BETA	STANDART SAPMA
İş Potföy Katılım Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)	0.83	%0.88
İş Portföy Altın Fonu	1.04	%0.56
İş Portföy Emtia Yabancı BVF Fon Sepeti Fonu	0.35	%0.70
İş Portföy Temettü Ödeyen Şirketler Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)	0.98	%1,13
İş Portföy İş Bankası İştirakleri Endeksi Hisse Senedi Fonu(Hisse Senedi Yoğun Fon)	1.00	%1.10
İş Portföy BİST 30 Endeksi Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)	1.00	%1.23
İş Portföy BİST Teknoloji Ağırlıklı Sınırlamalı Endeksi Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)	1.00	%1.40
İş Portföy BİST Banka Endeksi Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)	1.01	%1.70

Tablo 75. Yüksek Riskli Fonlar

Genel olarak düşük riskli fonlara bakıldığında özel sektör borçlanma araçlarının daha ağırlık kazandığı görülmektedir. ÖSBA ağırlıklı oluşturulan fonlarda daha çok özel sektör tahvil ve bonoları, aynı zamanda kira sertifikaları da tercih edilmektedir. Bu fonların standart sapma değeri %0.03 ile %0.05 arasında bir değer almaktadır. Beta değerlerine bakıldığında ise burada fon değeri piyasa endeksi ile hem aynı hem de ters yönde hareket eden fonlar bulunmaktadır.

Orta riskli fonlarda genel olarak ÖSBA, YMK ve hisse senetleri tercih edilmektedir. Burada hisse senetlerinin portföye dahil edilmesi riski orta düzeye çıkarmıştır. Standart sapma değerleri %0.20 ile %0.55 arası bir değer almaktadır. Fakat İş Portföy Değişken Fon isimli fonun standart sapma değeri %5.34 olarak hesaplanmıştır. Bu fonda 8'e yakın yatırım araçları portföye dahil edilmiş ve aralarında riski yüksek olan hisse senetleri de bulunmaktadır. Fonların beta değerlerine bakıldığında ise fon değerleri piyasa endeksi ile aynı yönde hareket etmektedir.

Yüksek riskli fonlara genel olarak bakıldığında hisse senetlerinin portföyde daha ağırlıklı olduğunu görmeyiz ve hisse senetlerinin varlığı portföy riskini yükseltmektedir. Standart sapma değerleri %0.50 ile %1.70 arası değerler almaktadır. Beta değerlerini incelediğimizde ise bu fonların değeri piyasa endeksi ile aynı yönde hareket etmektedir.

SONUÇ

Günümüzde bir çok yatırımcı çeşitli yatırım araçlarını kullanarak portföy oluşturmaktadır. Portföy yönetiminde temel amaç riskleri en düşük düzeyde tutmaktır. Bu nedenden dolayı yatırımcılar birden fazla yatırım araçlarını kullanarak portföy oluşturmaktadırlar ve bu zaman portföy çeşitlendirmesinden dolayı risk de düşmektedir. Portföye dahil edilen menkul kıymetlerin riskleri ve getirileri analiz edilmelidir. Portföy oluşturulurken kullanılan yatırım araçları sürekli izlenmeli ve gerektiğinde yeni menkul kıymetler portföye dahil edilmeli ve ya çıkartılmalıdır. Günümüzde bankalar da portföy oluşturmakta ve yöneltmektedir. Bazı yatırımcılar portföy yönetimi konusunda yeterli bilgiye sahip değildirler. Bankalar bu yatırımcıların portföylerini vekil sıfatıyla belirli bir ücret karşılığında yönetmekte veya yatırımcılara danışmanlık yaparak onlara yardımcı olmaktadır. Yatırımcılar da risk alma düzeylerine göre farklılık göstermektedir. Riski sevmeyen yatırımcı daha çok sabit getirili yatırım araçlarına yatırım yapmaktadır. Bazı yatırımcılar ise sabit getirili menkul kıymetlerle birlikte yüksek riskli menkul kıymetleri de portföyelerine dahil etmektedirler. Yüksek riskli seven yatırımcılar ise hisse senetleri gibi risk yüksek olan yatırım araçlarını tercih etmektedirler. Riski yüksek olan yatırım araçlarının sağladığı getiri de yüksek olmaktadır fakat olumsuz bir durumun ortaya çıkması sonucunda yatırımcı büyük zarar edebilir. Yüksek riskli menkul kıymetlere yatırım yapıldığında ülkenin siyasi, ekonomik durumu iyi analiz edilmeli, bu analizler sonucunda geleceğe ilişkin tahminler yapılmalı ve menkul kıymeti çıkaran firmanın cari durumu ile beraber geçmişteki durumu da iyi bir şekilde incelenmelidir.

KAYNAKÇA

AKGÜÇ, Öztin (1989). Finansal Yönetim, Avcıol Matbaası, 5.Baskı. İstanbul.

AKMUT, Özdemir (1989) Sermaye Piyasası Analizleri ve Portföy Yönetimi, Ankara.

BOLAK, Mehmet, (1998) Sermaye Piyasası Menkul Kıymetler ve Portföy Yönetimi, İstanbul.

BOZKURT, Ünal (1994). Menkul Kıymetler ve Portföy Analizi, İstanbul.

ÇAĞLAR, Tülin, (1997). Portföy Yönetimi, İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi, yıl:3, sayı:7, Şubat 1977.

KUZU, ALİ (2015). Dünyanın Derin Devleti İLLUMİNATİ, Kariyer Yayını, İstanbul.

SARIKAMIŞ, Cevat (1980) Sermaye Pazarları, İstanbul Üniversitesi Yayınları, Fatih Matbaası, İstanbul.

<http://www.muhasibedersleri.com/banka-islemleri/banka.html>

(Erişim tarihi :18.07.2017)

<http://ekonomiturk.blogspot.com/2010/04/banka-nedir.html>

(Erişim tarihi:18.07.2017)

<http://notoku.com/banka-kavrami/> (Erişim tarihi:18.07.2017)

<http://www.yenimakale.com/bankacilik-sektoru.html>

(Erişim tarihi:19.07.2017)

http://www.readorrefer.in/article/Role-of-Banks-in-economic-development_1476/ (Erişim tarihi:19.07.2017)

<http://accountlearning.com/role-of-commercial-banks-in-economic-development-of-country/> (Erişim tarihi:19.07.2017)

<http://www.ekodialog.com/Makaleler/bankaciligin-tarihsel-gelisimi.html>

(Erişim tarihi:19.07.2017)

<http://www.dunyaninilkleri.com/ilkler/dunyadaki-ilk-banka.html>

(Erişim tarihi:21.07.2017)

<https://paratic.com/merkez-bankasi-nedir-gorevleri-nelerdir/>

(Erişim tarihi: 21.07.2017)

http://www.ekodialog.com/finansal_eko/merkez_bankasi_gorevleri.html

(Erişim tarihi: 21.07.2017)

<http://bilgihanem.com/ulkemizde-bulunan-banka-cesitleri-nelerdir/>

(Erişim tarihi: 21.07.2017)

<https://paratic.com/ulkemizde-bulunan-banka-cesitleri-nelerdir/>

(Erişim tarihi: 21.07.2017)

<https://www.finanskrediler.com/yatirim-bankaciligi-nedir-gorevleri-nelerdir/> (Erişim tarihi:21.07.2017)

<http://nasilkolay.com/yatirim-bankasi-nedir> (Erişim tarihi: 21.07.2017)

<http://islamekonomisi.org/katilim-bankasi-nedir-nasil-calisir-kurulus-amaci-nedir/> (Erişim tarihi: 21.07.2017)

<http://www.bankasaatleri.com/katilim-bankasi-nedir-nasil-calisir/>

(Erişim tarihi: 21.07.2017)

<http://notoku.com/ticaret-bankalarinin-fon-kaynak-ve-kullanimi/>

(Erişim tarihi: 25.07.2017)

<http://www.tuketicifinansman.net/2007/09/mevduat-nedir-mevduat-tanimi.html> (Erişim tarihi: 25.07.2017)

<https://paratic.com/ticari-bankacilik-nedir-gorevleri-nelerdir/>

(Erişim tarihi: 25.07.2017)

<https://wikileaks.org/berats-box//fileid/20261/8439>

(Erişim tarihi: 25.07.2017)

<https://www.turkcebilgi.com/kredi> (Erişim tarihi: 25.07.2017)

<https://paratic.com/ticari-bankacilik-nedir-gorevleri-nelerdir/>

(Erişim tarihi: 25.07.2017)

<http://www.muhasibedersleri.com/banka-islemleri/fatura-islemleri.html>

(Erişim tarihi:26.07.2017)

<http://notoku.com/bankalarda-hizmet-islemleri/>

(Erişim tarihi: 26.07.2017)

<http://www.kredivepara.com/internet-bankaciligi-nedir-ne-ise-yarar/>

(Erişim: 26.07.2017)

<https://www.enkredi.net/mobil-bankacilik-nedir-nasil-kullanilir.html>

(Erişim tarihi: 26.07.2017)

<http://www.kolaykredim.com/kiralik-kasa-nedir/>

(Erişim tarihi: 27.07.2017)

[http://www.bankaciyim.net/haber/6307/kiralik-kasa-nedir-nasil-](http://www.bankaciyim.net/haber/6307/kiralik-kasa-nedir-nasil-kullanilir.html)

[kullanilir.html](http://www.bankaciyim.net/haber/6307/kiralik-kasa-nedir-nasil-kullanilir.html) (Erişim tarihi: 26.07.2017)

[http://www.bilgibaba.org/yazi/havale-nedir-bankacilikta-havale-nasil-](http://www.bilgibaba.org/yazi/havale-nedir-bankacilikta-havale-nasil-yapilir)

[yapilir](http://www.bilgibaba.org/yazi/havale-nedir-bankacilikta-havale-nasil-yapilir) (Erişim tarihi: 26.07.2017)

<http://www.muhasibedersleri.com/banka-islemleri/senet-islemleri.html>

(Erişim tarihi: 26.07.2017)

<http://card.blogcu.com/banka-karti-nedir/8140041>

(Erişim tarihi: 26.07.2017)

<https://www.karttr.com/kredi-karti-nedir/> (Erişim tarihi : 26.07.2017)